

Univerzita Palackého v Olomouci

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

**HODNOCENÍ PŘEDPOKLADŮ CESTOVNÍHO RUCHU V OKRESE
CHRUDIM**

Bakalářská práce

Autor: Tomáš Jelínek
Vedoucí práce: Mgr. Martin Bárta
Olomouc 2024

Bibliografický záznam

Autor (osobní číslo): Tomáš Jelínek (R21110)

Studijní program: Geografie

Název práce: Hodnocení předpokladů cestovního ruchu v okrese Chrudim

Title of thesis: Assessment of tourism prerequisites in the Chrudim region

Vedoucí práce: Mgr. Martin Bárta

Rozsah práce: 52 stran

Abstrakt: Bakalářská práce se zabývá analýzou cestovního ruchu v okrese Chrudim. Teoretická část práce vychází z Mariotova rozdělení na lokalizační, selektivní a realizační předpoklady cestovního ruchu. Praktická část je zaměřena na popis a lokalizaci stěžejních atraktivit a jejich analýzu z hlediska dopravní dostupnosti a návštěvnosti. Výsledek je zobrazen mapovým výstupem, kdy jednotlivým obcím okresu jsou uděleny body na základě jejich potenciálu k dalšímu rozvoji v oblasti cestovního ruchu.

Klíčová slova: Chrudimsko, cestovní ruch, hodnocení předpokladů, návštěvnost, ubytovací zařízení, dopravní dostupnost

Abstract: The bachelor thesis deals with the analysis of tourism in the Chrudim district. The theoretical part of the thesis is based on Mariot's division of tourism into locational, selective and realization prerequisites. The practical part is focused on the description and localization of the attractions and their analysis in terms of accessibility and visitor traffic. The result is shown by a map output, where individual municipalities of the district are awarded points based on their potential for further tourism development.

Keywords:

the Chrudim region, tourism, assessment of prerequisites, visitor attendance, accommodation facilities, transport accessibility

Prohlašuji, že jsem tuto práci zpracoval samostatně pod vedením Mgr. Martina Bárty, uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Chrudimi dne 4. května 2024

.....

Děkuji vedoucímu práce Mgr. Martinu Bártovi za vstřícnost a za cenné rady, které mi poskytl při zpracování práce.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Tomáš JELÍNEK**
Osobní číslo: **R21110**
Studijní program: **B0532A330021 Geografie**
Téma práce: **Hodnocení předpokladů cestovního ruchu v okrese Chrudim**
Zadávající katedra: **Katedra geografie**

Zásady pro vypracování

Práce se bude zabývat vyhodnocením potenciálu cestovního ruchu v okrese Chrudim. Metodicky bude práce částečně vycházet z Mariotova rozdělení na lokalizační, selektivní a realizační předpoklady cestovního ruchu. Území okresu Chrudim bude detailněji porovnáno podle nižších administrativních jednotek. V praktické části bude provedena komplexní charakteristika území včetně lokalizace všech relevantních kulturních a přírodních památek. Součástí práce bude řada mapových výstupů s vytvořením vlastní typologie památek a jejich pozicí v rámci dopravní dostupnosti. Vyhodnocení bude shrnuto ve formě analýzy návštěvnosti a provedení SWOT analýzy.

Rozsah pracovní zprávy: **5 000 – 8 000 slov**
Rozsah grafických prací: **Podle potřeb zadání**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

FALTYSOVÁ, Helena a František BÁRTA. Pardubicko: chráněná území ČR IV. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2002.
FŇUKAL, Miloš a Pavel PTÁČEK, ed. Geografie, cestovní ruch a rekreace: sborník referátů ze semináře pořádaného při příležitosti významného životního jubilea Doc. JUDr. Stanislavy Šprincové, CSc. : Olomouc, 17.3.2005. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005.
GARDAVSKÝ, Václav. On Geography of Recreation. Acta Univ. Car., Geographica 28: 2, UK, Praha, s. 47-54. 1993
HALL, C. M., PAGE, S. J. The Geography of Tourism and Recreation: environment, place, and space. Routledge, London and New York, 2002
MARIOT, Peter. Geografia cestovního ruchu. Bratislava: Veda, 1983.
PEARCE, D. Tourism Today: a geographical analysis. Longman, Harlow, 1995
ROBINSON, G. M. Methods and Techniques in Human Geography. Wiley and sons, Chichester, 1998
VYSTOUPIL, Jiří et al. Atlas cestovního ruchu České republiky. Praha: MMR ČR, 2006.
VYSTOUPIL, Jiří a Martin ŠAUER. Geografie cestovního ruchu České republiky. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011.
ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Martin Bárta**
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: 31. března 2023
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2024

L.S.

doc. RNDr. Martin Kubala, Ph.D.
děkan

doc. Mgr. Pavel Klapka, Ph.D.
vedoucí katedry

OBSAH

Obsah	9
1 Úvod a cíle	11
2 Přehled poznatků	12
2.1 Charakteristika okresu Chrudim	12
2.1.1 Administrativní členění a socioekonomické podmínky	13
2.1.2 Fyzicko-geografické podmínky	14
2.2 Charakteristika cestovního ruchu	15
2.2.1 Druhy cestovního ruchu	17
2.2.2 Formy cestovního ruchu	18
2.3 Předpoklady cestovního ruchu	19
2.3.1 Lokalizační předpoklady	19
2.3.2 Selektivní předpoklady	20
2.3.3 Realizační předpoklady	21
2.3.4 Kulturně–historické předpoklady	21
3 Metodika	23
4 Výsledky	24
4.1 Analýza předpokladů	24
4.1.1 Přírodní cíle	25
4.1.2 Kulturně–historické cíle	26
4.1.3 Sociálně–zábavní cíle	31
4.2 Analýza dopravní dostupnosti	33
4.3 Komparace s ostatními okresy, s Pardubickým krajem a s ČR jako celkem	37
4.3.1 Hromadná ubytovací zařízení	37
4.3.2 Zaměstnanost v cestovním ruchu	40
4.3.3 Návštěvnost	42
4.4 SWOT Analýza	43
5 Diskuse	45
6 Závěr	46

7	Summary.....	47
8	Referenční seznam	48
9	Přílohy.....	52

1 ÚVOD A CÍLE

Cestovní ruch je fenoménem, jehož vnímání se v posledních letech velmi proměnilo, kdy se svět za působení globalizace stává přístupnějším. Cestovní ruch ovlivňuje nemalou část společnosti. Pro mnoho regionů je důležitým zdrojem příjmů a přílivu osob. Při cestování můžeme potkat řadu zajímavých lidí, poznat odlišné světové kultury nebo ochutnat zajímavé kuchyně a pokrmy z různých koutů světa, ale hlavně získat řadu nových zkušeností.

V teoretické části jsem představil území okresu Chrudim z geografického hlediska a popsal jednotlivé předpoklady, formy a druhy cestovního ruchu.

Pro tuto práci jsou zásadní přírodní a kulturně historické atraktivity cestovního ruchu spolu s významnými společenskými a sportovními akcemi pořádaných v rámci okresu, které jsem představil v kapitole Analýza předpokladů, součástí je i jejich stručná charakteristika a poloha.

Praktická část prezentuje zjištěné výsledky formou mapových výstupů, tabulek a grafů. Jedná se o časovou a vzdálenostní dopravní dostupnost, návštěvnost vybraných atraktivit a srovnání vybraných předpokladů v okrese s Pardubickým krajem a s Českou republikou.

Ve SWOT analýze představuji silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby celkového postavení cestovního ruchu na Chrudimsku. Závěr odpovídá na výzkumné otázky řečené v úvodu práce.

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnotit předpoklady cestovního ruchu v okrese Chrudim.

Mezi dílčí cíle patří získávání informačních pramenů a studium literatury, tvorba mapových výstupů v GIS programech, tvorba grafů a tabulek v programu Microsoft Excel 2021.

Výzkumné otázky:

- 1) Jaké obce mají největší potenciál k dalšímu rozvoji?
- 2) Které atraktivity jsou nejlépe hodnoceny?
- 3) Jak si stojí cestovní ruch Chrudimska v porovnání s Pardubickým krajem a s Českou republikou?

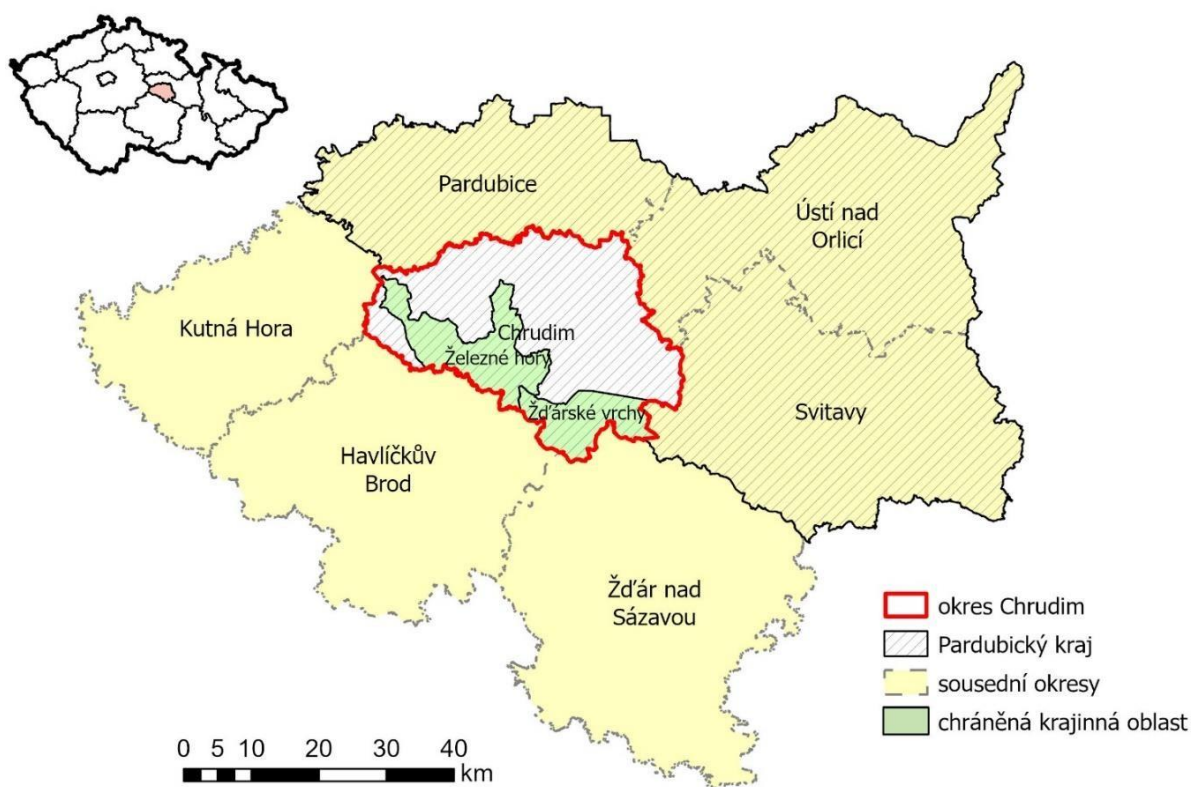
2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Charakteristika okresu Chrudim

Okres Chrudim se nachází v Pardubickém kraji a jeho centrem je město Chrudim. Na severu sousedí s okresem Pardubice, na východě s okresy Ústí nad Orlicí a Svitavy. Na jihu hraničí s okresy Havlíčkův Brod a Žďár nad Sázavou v Kraji Vysočina. Na západě sousedí s okresem Kutná Hora. Geograficky spadá do nížinné oblasti Polabí a do kopcovité oblasti Železných hor.

Původní osidlování Chrudimska sahá již do období pravěku. Na přelomu 3. a 2. století př. n. l. přicházejí na Chrudimsko kmeny Keltů, které dávají za vznik oppidu v Hradišti u Nasavrck. Od roku 1307 je Chrudim jako královské město připisováno věnem českým královnám. Šlechtici kolem 16. a začátkem 17. století opouštějí hrady a osidlují renesanční zámky v nedalekém okolí, jedná se o Seč, Slatiňany, Třemošnici, Chroustovice nebo Nasavrky.

Podrobnější poznatky o tomto regionu, jako administrativní členění nebo fyzicko – geografické podmínky, jsou představeny v následujících dvou podkapitolách.

Obr. 1: Postavení okresu v rámci ČR, kraje a jeho sousední okresy

Zdroj: ArcČR 4.2, vlastní zpracování v programu ArcGIS Pro

2.1.1 Administrativní členění a socioekonomické podmínky

Z geograficko-správního hlediska je nynější okres tvořen z bývalých soudních a od roku 1864 samosprávných okresů Chrudim, Nasavrky, Hlinsko a od roku 1950 také částí okresu Skuteč. Okres Chrudim získal svou současnou podobu v roce 1960, kdy došlo ke sloučení částí okresů Hlinsko a Chrudim. K nim byla připojena území okresů Čáslav (Ronovsko), Vysoké Mýto (Luže) a Polička (Proseč). Celková rozloha činí 993 km² (ČSÚ, 2024), což představuje 22 % rozlohy Pardubického kraje.

Po posledních administrativních změnách k 1. lednu 2007 se okres Chrudim skládá z celkem 108 obcí, z nichž 13 jsou města a pět městysů (Bojanov, Chroustovice, Trhová Kamenice, Včelákov a Žumberk). K datu konce roku 2022 činil počet obyvatel okresu Chrudim 106 398, což představuje více než čtvrtinu (28,8 %) obyvatel žijících v obcích s počtem do tisíce obyvatel. Podíl obyvatelstva ve městech byl v okrese Chrudim druhý nejvyšší v rámci Pardubického kraje, dosahující 62,0 %. Od roku 2016 zaznamenal okres každoročně kladné saldo stěhování a od roku 2018 se zde projevuje převaha úmrtí nad počtem narozených (ČSÚ, 2024).

Tab. 1: Obce okresu Chrudim se statutem města

Název obce	Počet obyvatel (2022)	Rozloha (km ²)	Podíl rozlohy na okresu	Hustota zalidnění (1 obyv. na km ²)
Heřmanův Městec	4851	13,34	1,34	363,64
Hlinsko	9552	24,27	2,44	393,57
Hrochův Týnec	2237	12,51	1,26	178,82
Chrast	3146	17,84	1,80	176,35
Chrudim	23289	33,10	3,33	703,60
Luže	2637	30,71	3,09	85,87
Nasavrky	1695	12,57	1,27	134,84
Proseč	2079	34,03	3,43	61,09
Ronov nad Doubravou	1758	17,01	1,71	103,35
Seč	1800	36,68	3,69	49,07
Skuteč	5079	35,40	3,57	143,47
Slatiňany	4197	15,61	1,57	268,87
Třemošnice	3192	19,00	1,91	168,00

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování v programu MS Excel 2021

Tabulka 1 uvádí všechny obce se statutem města na území okresu Chrudim. Nejvíce obyvatel žije v Chrudimi a v Hlinsku, nejméně pak v Nasavrkách, Ronově nad Doubravou, respektive Seči. Co se však týče rozlohy, Seč je svou velikostí největší v okrese.

2.1.2 Fyzicko-geografické podmínky

Většina území okresu patří do povodí řeky Chrudimky, jedná se zároveň o největší řeku v okrese. Ta pramení na jihovýchodě okresu u obce Svratouch a ústí do Labe v Pardubicích. Na severu se do Chrudimky vlévá Novohradka, která spolu se svými přítoky odvádí vodu z východní části okresu. Západní částí okresu protéká řeka Doubrava, jenž se vlévá přímo do Labe. Tyto řeky, včetně Chrudimky mají mělká balvanitá koryta s mnoha peřejemi. Jižní část oblasti je protkána sítí drobných potoků, na kterých vznikly ojediněle rybníky. Na malém území na jihovýchodě okresu zasahuje povodí řeky Svratky, která nese svou vodu do Dunaje. Na horním a středním toku Chrudimky jsou vybudovány vodní nádrže Hamry, Seč (s rozlohou 220 ha největší vodní plocha v kraji) a Křižanovice. V blízkém okolí přehradní nádrže Seč vznikl rozsáhlý rekreační areál. Přehrada je i významným místem rybolovu. Na řece Doubravě byla vybudována vodní nádrž Pařížov. Rybníky a ostatní vodní plochy zabírají celkem přibližně 15,5 km², což představuje asi 1,5 % rozlohy okresu (ČSÚ, 2024).

Na území okresu se nachází dvě rozdílné geomorfologické oblasti. První z nich je Česká tabule, rozkládající se v severní a severovýchodní části okresu. Česká tabule je zde typická nižší nadmořskou výškou a výskytem mořských usazenin, jako jsou opuky nebo pískovce. Nejnižší bod se nachází u obce Tuněchody a dosahuje 231 m n. m. Druhou oblast představuje Českomoravská soustava, ta je charakteristická pahorkatinami a vrchovinami. Reliéf tvoří především vyvěřelé a přeměněné horniny. Součástí Českomoravské soustavy je Českomoravská vrchovina zastoupená na jihu okresu Železnými horami, které na jihovýchodě přecházejí v Hornosvrateckou vrchovinu. Ta zasahuje do okolí Svratouchu svou vyšší částí – Žďárskými vrchy. Nedaleko zámečku Karlštejn u obce Svratouch se nachází nejvyšší bod okresu s nadmořskou výškou 783 metrů (ČSÚ, 2024).

Klima v okrese Chrudim má v různých částech svého území poměrně výrazné rozdíly. Na rozdíl od teplejší a suché oblasti v severní části okresu je klima v jižní části výrazně chladnější a vlhčí. Tyto rozdíly se projevují zejména v průměrných teplotách vzduchu a srážkách, jakožto i v počtu dnů s mrazem a dnů s pokrývkou sněhu. Podle dělení F. Quitta náleží okres Chrudim do klimatické oblasti č. 33. Oblast je charakteristická poměrně teplými léty a chladnější zimou, ve srovnání s jinými regiony. Srážky jsou obecně střední, kolem průměru dané oblasti (ČSÚ, 2024).

Průměrná roční teplota vzduchu v okolí Chrudimi činí 8 °C, zatímco během vegetačního období dosahuje 14 °C. Roční srážkové úhrny se zde pohybují mezi 600 až 650 mm. Počet dnů se sněhovou pokrývkou se v této oblasti pohybuje kolem padesáti (Faltysová & Bárta, 2001).

Lesnatost na Chrudimsku dosahuje necelých 30 % a převážná část lesů se nachází na jihu okresu. Většinou se zde vyskytují smrkové monokultury. Tyto lesy jsou částečně oslabeny znečištěným ovzduším a často podléhají vývratům a polomům, zejména v jarním období, kdy těžký mokrý sníh a nárazový vítr mohou způsobit vážné škody. V horských oblastech regionu se zachovaly lesy s přirozenou dřevinnou skladbou, převážně bučiny. Naopak v severní části jsou lesní porosty spíše vzácné a maloplošné, často se vyskytují jen jako remízy v polích (ČSÚ, 2024).

2.2 Charakteristika cestovního ruchu

Poněvadž se má práce zabývat cestovním ruchem, je záhodno se v úvodu věnovat tomuto fenoménu, který je ve 20. a 21. století na vzestupu. Dnes mohou lidé z celého světa díky fenoménu globalizace a také rozvoji vzdělávání cestovat, poznávat cizí místa a odlišné kultury nebo ochutnávat rozmanité kuchyně. Avšak tato práce bude zaměřena pouze na okres Chrudim, tedy na místa a kulturní znaky v rámci Pardubického kraje, respektive v České republice.

Problematika cestovního ruchu či geografie cestovního ruchu je relativně mladá disciplína, tudíž se jí nevěnuje tolik autorů. V České republice ale najdeme řadu autorů věnujících se tématům cestovního ruchu, rekreace a trávení volného času, například Francová (2003), Toušek a kol. (2008) nebo Kotíková (2013). Mezi další autory lze zařadit Mariota (1983) či Vystoupila a kol. (2006), který dal za vznik Atlasu cestovního ruchu České republiky. Co se týče zahraničních publikací, pro mou práci bylo čerpáno především z díla Aplikovaný marketing od autorů Horner a Swarbrooke (1996) a dále z různých zahraničních článků.

Český statistický úřad (2024) charakterizuje cestovní ruch jako činnost osob cestujících do míst a pobývajících v místech mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden ucelený rok, za účelem trávení volného času, obchodu a za jinými účely nevztahujícími se k činnosti, za kterou jsou z navštíveného místa odměňováni.

Vystoupil a kol. (2015) tvrdí, že rostoucí oblíbenost cestovního ruchu se projevuje především významnějším postavením v globální ekonomice. Pod pojmem cestovní ruch bývá obvykle chápána dovolená, ať už rodinná či individuální, objevování nových míst, příjemné trávení volného času či únik od každodenní rutiny a pracovních povinností. Avšak tato představa je poněkud nepřesná. Cestovní ruch představuje mnohem více. Dnes je zejména výsledkem

průmyslu a poskytovaných služeb, který generuje obrovské příjmy po celém světě a zaměstnává stovky tisíc lidí. Je to sociální fenomén, který ovlivňuje čím dál větší část světové populace. Například je jevem, který zásadně mění krajinu, ve které žijeme. Cestovní ruch také mění sociální, kulturní a přírodní aspekty a zvyky po celém světě. (Vystoupil a kolektiv, 2015)

Výkladový slovník autorů Zelenka a Pásková (2012) definuje cestovní ruch jako „komplexní společenský jev, ve kterém jsou zahrnuty aktivity osob cestujících ve volném čase mimo jejich obvyklé prostředí, zároveň se na těchto místech nesmí zdržet déle než jeden rok. Hlavním účelem je zábava, rekreace a vzdělávání. Cestovní ruch se primárně podílí na uspokojování lidských potřeb, vývoji politických aktivit a mezinárodní spolupráci. Pro jednotlivce se jedná o poznávání nové země, kultur a lidí, prožití neobvyklých zážitků, dále uspokojení potřeby změny životního rytmu, odpočinku a relaxace.“

Na druhou stranu, Kotíková (2013) odvozuje pojem cestovní ruch z termínu cestování, avšak je zřejmé, že oba tyto pojmy se od sebe liší. Pokud chápeme cestování jako přesun s přechodným pobytem na jiném místě, pak cestovní ruch je mnohem širším pojmem. Obecně lze tvrdit, že o cestovním ruchu (na rozdíl od cestování) hovoříme tehdy, když se cestování stává masovým jevem a je spojeno s poskytováním specifických služeb (jako je ubytování, doprava, stravování a další), které zajišťují specializované organizace. Pochází-li anglické slovo "tourism" z francouzského "tour", což znamená cesta, je z toho patrné, že i když lidé cestovali od pradávna, samotný cestovní ruch začal nabývat významu a rozvíjet se až od poloviny 19. století. Snahy o přesné definování tohoto pojmu sahají až na počátek 20. století a jsou spojeny s rozvojem vzdělání v oblasti cestovního ruchu a s formováním geografie cestovního ruchu jako teoretické disciplíny a předmětu výzkumu.

Podle Vystoupila a Šauera (2006) lze tuto specifickou formu lidské potřeby definovat následovně: "Lidé potřebují uspokojit společensky uznávané potřeby reprodukce fyzických a duševních sil, které zahrnují odpočinek, poznávání, léčení, kulturní i sportovní aktivity, společenskou komunikaci, rozptýlení, zábavu a další. Tyto potřeby jsou uspokojovány prostřednictvím účasti na cestovním ruchu, tedy prostřednictvím změny místa pobytu z pracovního nebo domácího prostředí. Cestovní ruch představuje účelné využívání volného času k provádění rozmanitých činností v různých formách projevu."

Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO) popisuje cestovní ruch jako kulturní a ekonomický fenomén, zahrnující pohyb lidí do zemí mimo jejich obvyklé prostředí. Dále se zaměřuje především na udržitelný cestovní ruch. Zásady udržitelnosti se týkají enviromentálních, ekonomických a sociokulturních aspektů, mezi třemi výše uvedenými aspekty musí panovat

rovnováha, aby byla založena dlouhodobá udržitelnost. K nejdůležitějším prvkům patří zachování základních ekologických procesů a ochrana přírodního dědictví, respekt ke světové kultuře a k dalším větším i menším komunitám.

2.2.1 Druhy cestovního ruchu

Druhy cestovního ruchu lze rozlišit podle řady různých kritérií. Nejčastěji se používá kritérium délky trvání cestovního ruchu, místa, kam se účastníci vydávají, a podílu cestovního ruchu na obchodní bilanci. Dalším hlediskem je organizace zajišťující cestování (jako jsou cestovní kanceláře, letecké společnosti a další), a v neposlední řadě je to výběr účastníků. Štěpánek, Kopačka a Šíp (2001) dělí cestovní ruch na:

Krátkodobý cestovní ruch trvá obvykle 1 až 3 dny a můžeme ho rozdělit na výletní (jednodenní) a víkendový (2 až 3 dny). Účastníci nejčastěji využívají hlavně víkendů, popřípadě svátků. Dlouhodobý cestovní ruch se uskutečňuje formou pobytů a cest delších než jeden týden. K realizaci dlouhodobého cestovního ruchu musí účastník většinou čerpat pracovní volno. Stále častěji se však jedná o studenty, či rodiny s dětmi, zejména během letních prázdnin. Podle velikosti skupin se CR dělí na hromadný nebo na individuální, kdy hromadný cestovní ruch zahrnuje organizované skupiny lidí, zatímco individuální cestovní ruch se týká jednotlivců nebo menších skupin. Domácí cestovní ruch (DCR) zahrnuje všechny aktivity účastníků cestovního ruchu spojené s cestováním na vlastním státním území. Podle rozložení cestovního ruchu lze během celého roku rozlišovat celoroční cestovní ruch, sezonní letní a sezonní zimní cestovní ruch. Při Neorganizovaném cestovním ruchu si účastník rozhoduje sám při volbě místa, trasy, dopravy nebo služeb. Zároveň cestuje na vlastní nebezpečí, rizika následků, a především na vlastní náklady. Organizovaný cestovní ruch zavazuje účastníky předem stanoveným programem a omezuje možnost vlastního rozhodování. Program si však mohou předem zvolit dle vlastních preferencí. Neorganizovaný cestovní ruch se týká lidí, kteří si sami volí místa, trasy a služby. Výběr účastníků může být na základě určitých kritérií omezen (zaměstnanec podniku, lázeňská léčba), v tom případě hovoříme o pojmu vázaný cestovní ruch. V okamžiku, kdy se mohou účastnit všichni přihlášení, jedná se o cestovní ruch volný.

2.2.2 Formy cestovního ruchu

Podle převládající činnosti účastníků cestovního ruchu lze stanovit různé formy cestovního ruchu. Rozvoj společnosti přináší i v oblasti cestovního ruchu stále se rozvíjející potřeby poptávky spojené s novými technologiemi, což dává vzniknout několika formám cestovního ruchu. Štěpánek, Kopačka a Šíp (2001) dělí formy cestovního ruchu následovně: Pobytový cestovní ruch je nejčastější formou rekreace. Často je spojován s pobytem na jednom místě. Cílem je regenerace fyzických a duševních sil. Součástí pobytu mohou být sportovní aktivity, vycházky do přírody, koupaní či vodní sporty a další. Poznávací cestovní ruch se zaměřuje na získání zkušenosti a poznatků o přírodních a kulturních zajímavostech zájmového regionu. Kulturní cestovní ruch soustřeďuje svoji pozornost na zážitky, které jsou vyvolány uměleckými památkami, architekturou, návštěvou muzea nebo galerie, či účasti na hudebním koncertě nebo festivalu. Sportovní a sportovně-turistický cestovní ruch je využíván za účelem udržení tělesné kondice. Zahrnuje různé aktivity, jako je cykloturistika, vysokohorská turistika, horolezectví, ale i adrenalinové sportovní aktivity jako skok padákem, jízda na vodním skútru, sportovní střelba nebo jízda v závodních automobilech. Masovou formu cestovního ruchu představuje i pasivní (divácká) účast na významných sportovních akcích, například letních a zimních olympijských hrách, mistrovstvích světa a Evropy a dalších. Léčebný cestovní ruch představuje především pobyt v lázních. Pro účastníky je často připraven i doprovodný program, který je kromě samostatné léčby spojen s kulturními nebo poznávacími aktivitami.

2.3 Předpoklady cestovního ruchu

Obr. 2: Schéma předpokladů cestovního ruchu.

Zdroj: Vlastní zpracování, upraveno dle Mariota (1983)

2.3.1 Lokalizační předpoklady

Lokalizační předpoklady cestovního ruchu jsou určeny rozmanitostí přírodního prostředí. Čím více rozdílů, tím je prostředí jedinečnější a daná oblast pro návštěvníka atraktivnější. Pro reliéf jsou z hlediska cestovního ruchu zajímavé především členité formy povrchu, jako jsou skalní města a věže, vodopády, ledovcové kotle a kotliny, krasové jeskyně, kuesty a další.

Lokalizační předpoklady jsou definovány jako menší část z celku předpokladů cestovního ruchu. Skládají se ze složek, které mají potenciál pro rozvoj a výskyt cestovního ruchu, a dělí se na přírodní předpoklady a kulturně-historické předpoklady (Mariot, 1983).

Přírodní předpoklady cestovního ruchu souvisejí s různorodostí prostředí a na ně působí několik přírodních činitelů. Mezi nejdůležitější patří tvárnost reliéfu, nadmořská výška, poloha v rámci světadílů a v podnebném pásu, výskyt podpovrchových či povrchových vod, výskyt ohrožených druhů a další. Nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu tedy vznikly v místech, kde je velmi hojný výskyt těchto činitelů současně (Holeček, Mariot, Střída, 2007). Zejména území s větší členitostí reliéfu mají nejlepší předpoklady. Atraktivní jsou také nevšední formy reliéfu, jako

jsou skalní města, gejzíry, jeskyně nebo krasové jevy (Holeček, Mariot, Střída, 2007). Denní, sezónní a roční průběh počasí je ovlivněn podnebím dané oblasti.

Hydrologické poměry jsou předním činitelem, pokud jde o umístění a intenzitu přílivu turistů a rekreačních pobytů. Povrchové vody umožňují rozvoj sezónního rekreačního cestovního ruchu, zejména v oblastech s termálními prameny. V okolí těchto pramenů se často rozvíjejí lázeňská střediska a kolonády (Mariot, 1983).

Podle Mariota (1983) je přitažlivost území ovlivněna rozmanitou vegetací a výskytem různých druhů živočichů, což souvisí s umístěním území v konkrétním podnebném pásu. V poslední době se stále větší oblibě těší lovecká turistika nebo rybolov.

Jedním z důležitých lokalizačních předpokladů je také působení známých nebo významných osobností v dané oblasti. Místa jejich pobytu jsou považována za turistickou atraktivitu poznávacího či kulturně-historického cestovního ruchu. Například v okrese Chrudim se jedná o vynálezce lodního šroubu Josefa Ressela, skladatele a klavíristu Václava Jana Tomáška nebo dalšího hudebního skladatele Vítězslava Nováka. Podle obou slavných hudebníků je pojmenován hudební festival "Tomáškova a Novákova hudební Skuteč".

2.3.2 Selektivní předpoklady

Selektivní předpoklady uvádějí, jak se obyvatelstvo podílí na cestovním ruchu a určují velikost a charakter poptávky po cestovním ruchu. Také udávají způsobilost dané oblasti podílet se aktivně i pasivně na cestovním ruchu, tedy jak dokáže přijímat a starat se o účastníky cestovního ruchu. Selektivní předpoklady se dělí na objektivní a subjektivní (Hall & Page, 2006).

Objektivní předpoklady popisují bezpečnostní a vnitropolitickou situaci, kvalitu životního prostředí a životní úroveň v daném území. Dále zkoumají demografické údaje, jako je hustota zalidnění nebo věková struktura obyvatelstva.

Subjektivní předpoklady nám říkají, jak jsou motivováni účastníci cestovního ruchu k cestování a co ovlivňuje jejich rozhodování. Patří sem faktory jako reklama, propagace, znalost cizích jazyků, finanční situace a další (Mariot, 1983).

Mariot (1983) zdůrazňuje důležitost dalších faktorů, mezi které řadí velikost sídel a jejich hustotu, zástavbu sídel a bytových fondů. Sociologické předpoklady vnášejí do selektivních předpokladů rozdílné pohledy na chování obyvatel nebo specifických skupin obyvatel. Jeho výzkum se proto zaměřuje na sociální příslušnost, vlastnictví auta, vzdělání nebo průměrný příjem členů domácnosti.

2.3.3 Realizační předpoklady

Realizační předpoklady jsou klíčové pro uskutečnění požadavků účastníků v oblastech považovaných za nejvhodnější pro rozvoj cestovního ruchu. Mezi hlavní faktory patří dostupnost dopravy a infrastruktura. Materiálně technická základna zahrnuje ubytovací možnosti (hotely, penziony, Bed and Breakfast, turistické chaty), stravovací a zábavní zařízení (restaurace, bary, kavárny), dopravní prostředky (lanovky, výtahy, vleky) a služby (sauny, koupaliště, rekreační střediska, půjčovny sportovního vybavení). Klíčovým faktorem ovlivňujícím využití dané oblasti je kapacita a kvalita těchto zařízení.

Podle Mariota (1983) hraje důležitou roli také rozmístění komunikační sítě a dostupnost středisek. Hlavními druhy dopravy jsou silniční, železniční, letecká a vodní doprava. Dopravní dostupnost zahrnuje časovou dostupnost, hustotu, kvalitu a bezpečnost dopravní infrastruktury. Díky dopravní síti mohou účastníci cestovního ruchu snadno přesunovat mezi místem svého bydliště a místem zájmu.

2.3.4 Kulturně–historické předpoklady

Kulturně–historické předpoklady jsou vytvořeny lidskou činností a typicky se vyskytují bodově, korespondující se sídelní strukturou (Hrala, 2013). Tyto body zahrnují různé atraktivity cestovního ruchu, které přitahují specifické skupiny návštěvníků a určují charakter okolní krajiny. Mezi nejnavštěvovanější atraktivity patří kulturně–historické památky, jako jsou hrady, zámky, historická jádra měst a moderní architektura (Mariot, 1983).

Hrala (2013) dále rozlišuje kulturní zařízení na muzea, galerie, divadla, koncerty, festivaly a další hudební události, které jsou důležitou součástí cestovního ruchu a doplňují ostatní atraktivitu. Podle něj mají kulturní zařízení klíčovou roli v rozvoji cestovního ruchu. Sportovní události, jako jsou Olympijské hry, mistrovství světa/ Evropy a regionální soutěže, jsou také důležitými faktory přitahujícími návštěvníky (Kotíková, 2013). Nicméně tyto události jsou závislé na počasí a kapacitě ubytovacích a jiných zařízení.

Tab. 2: Typy atraktivit a hodnoty vyhledávané účastníky

Typ atraktivity	Hlavní očekávané hodnoty
Zábavní park	Vzrušení, široká nabídka atrakcí, atmosféra, zážitky odpovídající vynaloženým penězům, nenáročná zábava, vhodné pro rodiny s dětmi
Pláž	Opalování, koupání v moři, popíjení drinků, společnost druhých nebo samota, ostrovní párty, projížďky po moři, potápění
Sakrální objekt	Historie, estetický zážitek z prohlídky architektury, atmosféra – vnímání míru a duchovna, svatby a pohřby
Muzeum	Nové poznatky, vnímání rozdílných kultur, nákup suvenýrů, získávání vědomostí
Divadlo	Nenáročná zábava, atmosféra, získávání vědomostí, kulturní vyžití
Rekreační sportovní centrum	Cvičení, fyzická výzva a soutěž s ostatními účastníky, budování kondice, odpočinek, relaxace

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat: Swarbrooke (1995)

3 METODIKA

Atraktivní místa byla vybrána na základě osobních zkušeností a poznatků získaných cestováním po okrese a jeho okolí, stejně jako podle zprávy o návštěvnosti zpracované agenturou CzechTourism. Z tohoto zdroje byla použita data z let 2019, 2020, 2021 a 2022. Turistická místa byla kategorizována dle metodiky uvedené Mariotem (1983), avšak byla upravena pro rámec středně velkého okresu, jakým je Chrudim. Seznam těchto míst je uveden v kapitole přílohy (tab. 9).

Zmíněné atrakce byly rozčleněny do kategorií přírodních, kulturně-historických a sociálně – zábavních cílů. Kulturně-historické cíle jsou prezentovány pomocí bodových znaků, jako jsou zříceniny, hrady a zámky. Přírodní cíle jsou znázorněny polygony, které reprezentují přírodní památky nebo rezervace. Zavedena byla specifická kategorie sociálně-zábavních cílů, určená pro okres Chrudim. Některá místa by mohla spadat do více kategorií, ale aby se předešlo duplicitám, byla zařazena pouze do jedné konkrétní kategorie.

Praktická část zahrnuje mapové výstupy vytvořené v programech ArcGIS Pro (verze 3.2.0) a QGIS (verze 3.34.0). Data pro mapové výstupy byla získána z volně dostupných zdrojů, jimiž jsou Digitální geografický model území ČR (Data50), Český úřad zeměměřický a katastrální (ČÚZK).

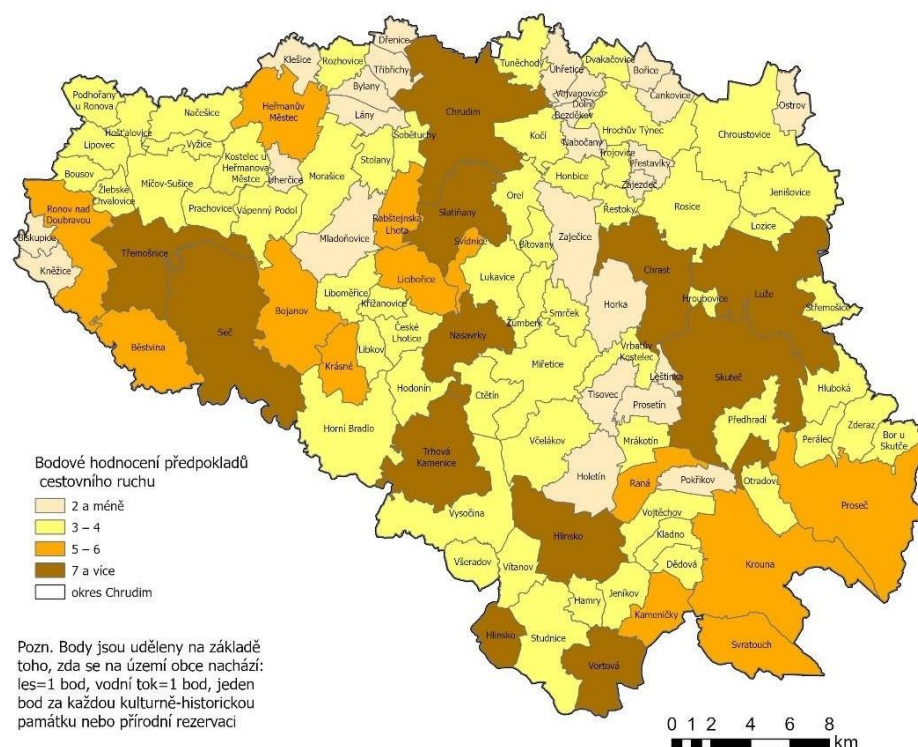
Pro zjištění dopravní dostupnosti byly použity vrstvy silnic a železnic z volně dostupných dat OpenStreetMap (OSM) v programu QGIS. Hranice administrativních jednotek jsou tvořeny daty z ArcČR 4.2.

Bodové hodnocení předpokladů (Obr. 4) je založeno na výskytu daných předpokladů CR. Body jsou uděleny, pokud se na území obce vyskytuje vodní tok, les nebo CHKO. Přítomnost těchto přírodních ukazatelů je stěžejní pro možnost rozvoje v oblasti CR. Další body jsou uděleny za každou kulturně-historickou památku nebo přírodní rezervaci, nacházející se v konkrétní obci. Zvolena byla volně dostupná data z ČÚZK proto, aby se konkrétní hodnocení dalo použít pro všechny okresy ČR a mohlo být provedeno jednoduše v GIS programech pro znalé uživatele.

4 VÝSLEDKY

4.1 Analýza předpokladů

Jak bylo zmíněno v metodice, analýza obsahuje tři stěžejní části, a to přírodní cíle, kulturně-historické a sociálně-zábavní. Dále obsahuje i kapitolu zabývající se dopravní dostupností vybraných cílů. V úvodu každé kapitoly jsou nejzajímavější cíle stručně charakterizovány a přiblíženy.

Obr. 4: Hodnocení předpokladů CR jednotlivých obcí okresu Chrudim

Zdroj: Vlastní zpracování, tabulka č. 8

Jak je z Obr. 4 patrné, nejvíce bodů získaly obce Chrudim, Slatiňany, Třemošnice, Seč, Trhová Kamenice, Hlinsko, Vortová, Skuteč, Luže a Chrast. Dá se tedy tvrdit, že okres je rozdělen na čtyři hlavní centra, které nasbíraly nejvíce bodů. Jedná se o Chrudimsko, Sečsko, Hlinecko a Skutečsko. Očekávané vysoké hodnoty potvrdilo Chrudimsko a Hlinecko. Překvapením je Trhová

Kamenice nebo Vortová. Důvodem je výskyt několika přírodních rezervací a památek na území obou obcí.

4.1.1 Přírodní cíle

Do přírodních cílů byly zařazeny přírodní rezervace (PR), přírodní památky (PP), národní přírodní památky a rezervace (NPP, NPR) a chráněné krajinné oblasti (CHKO). Na území okresu se nachází více přírodních atraktivit. Vybrány byly nejzajímavější místa, lokality s potenciálem k dalšímu rozvoji a oblasti se vzácnými chráněnými druhy rostlin nebo živočichů, tato místa jsou uvedena v závěru kapitoly 4.1. Tabulka uvádí druh a název památky, rozlohu a důvod ochrany.

Mezi největší a zároveň nejnavštěvovanější přírodní cíle patří Žďárské vrchy a Železné hory. Právě tyto dvě zmíněné lokality byly vyhlášeny jako chráněná krajinná oblast. Do okresu Chrudim spadají Žďárské vrchy pouze u Kameniček, nedaleko Hlinska. Převážná část, s nejvyšším bodem Devět skal (839 m n. m.), se rozprostírá v kraji Vysočina. Můžeme zde najít několik pramenů významných českých řek, např. Novohradky, Sázavy nebo Svatky.

Železné hory se pyšní zejména geoparkem. Ten kromě přírodního bohatství přináší i sportovní a rekreační využití. Samotná správa geoparku tvoří naučné stezky, výzkumné projekty, geoprůvodce nebo nabízí vzdělávací programy a výlety pro školy. Právě sportovní vyžití zde najdou zejména cyklisté, ti se mohou se těšit na kvalitní a upravené cyklotrasy nebo na závod Manitou Železné hory.

Dalším zajímavým přírodním cílem pro návštěvníky jsou Toulcovy Maštale. Přírodní rezervace, jejíž hlavní dominantou je soustava velmi úzkých roklí, společně tvořící skalní městečko plné různých chodeb, děr a jeskyní.

Tab. 3: Nejzajímavější přírodní atraktivity

Druh	Název	Rozloha (ha)	Důvod ochrany
PR	Anenské údolí	74	Rostlinná společenstva mezofilních lesů a připotocných olšin
PP	Bahna	17	Společenstva přechodových rašelinišť, nevápnitých mechových slatinišť a vysokých ostřic
PP	Bučina - spálený kopec	38	Zvláště chráněné druhy ptáků: sýc rousný, datel černý a dolub doupňák
PR	Habrov	20	Lilie zlatohlavá, dýmnivka dutá a sasanka hajní. Pravěké hradíště z konce neolitického období
PP	Heřmanův Městec	64	Saproxylický hmyz, např. páchník hnědý
PP	Chrašická stáň	2	Opukové stráně
NPP	Kaňkovy hory	224	Holub doupňák a lejsek malý. Výskyt čolka horského
PP	Kaštanka	1	Parkově upravený porost Kaštanu jedlého ve městě Nasavrky, výstavba z roku 1776
PR	Krkanka	98	Hnízdiště výra velkého
PP	Kusá hora	182	Kokořík mnohokvětý, střeвиčník pantoflíček a prustka obecná
NPR	Lichnice	120	Lesní ekosystémy bučin, suťových lesů a mokřadních olšin. NPP Kaňkovy hory
PR	Maštale	1 041	Útvary cenomanských pískovců. Reliktní bory. Střevle potoční a rak říční
PP	Na skalách	4	Výskyt valounů křídových sedimentů, dokazující blízkost příbojové zóny
PR	Oheb	26	Podhorské suťové lesy. Výskyt výra velkého
PP	Pivnice	30	Opukový kaňon. Výskyt mloka skvrnitého a ještěrky živorodé
PR	Polom	20	Fragmenty jedlobukového pralesa, prameništích jasanin a lužních olšin
PP	Ptačí Ostrovy	10	Hnízdiště havrana polního. Rozsáhlé vegetace cévnatých rostlin
PP	Ratajské rybníky	11	Bezkolencové louky a rašeliniště. Výskyt modráska bahenního a modráska očkovaného
PR	Strádovské peklo	87	Komplex přirozených suťových lesů
PR	Střemošnická stráň	46	Opukové stráně s dubohabrovým porostem. Vstavač májový a vstavač nachový
PP	Střítežská rokle	16	Rozmnožiště mloka skvrnitého
PR	Vápenice	42	Výskyt vrápence malého
PR	Volákův kopec	87	Výskyt tetřívka
PR	Vršovská olšina	20	Lužní olšiny. Bledule jarní
PR	Zubří	29	Hořeček český a rosnatka okrouhlistá
CHKO	Žďárské vrchy	71 500	Zvláště chráněná maloplošná území, prameny řek: Sázava, Chrudimka, Svratka aj.
CHKO	Železné hory	28 400	Zvláště chráněná maloplošná území, mochna bílá
			pozn. Jedná se o celkovou rozlohu (tedy i mimo okres)

Zdroj: Databáze AOPK, vlastní zpracování v programu MS Excel

4.1.2 Kulturně-historické cíle

Jak je zmíněno v kapitole 2.3.4. Kulturně-historické památky jsou nejčastěji bodové znaky, korespondující s Mariotovým rozdělením (1983). Práce se soustředí zejména na hrady, zámky, kostely, muzea nebo rozhledny.

Zámek Slatiňany byl původně renesanční zámek, vystavěný na místě středověké tvrze, svou dnešní podobu získal v 19. století, kdy sloužil jako letní sídlo knížecího rodu Auerspergů. V části zámku se nachází umělecké sbírky s tematikou koní, možná je také jeho prohlídka nebo zorganizování svatebních obřadů či komerčních pronájmů. V přilehlém parku se nachází Švýcárna, jedná se o hipologické muzeum starokladrubskeho koně. Část expozice Švýcarny se věnuje Františku Bílkovi, zachránci právě starokladrubskeho vraníka. Plemeno se vyznačuje

typickým klabonosem, vyklenutým nosem a jedná se o jediné živoucí plemeno zapsané na seznamu nehmotného kulturního dědictví UNESCO (Zámek Slatiňany, 2024).

V lesoparku nedaleko zámku stojí Kočičí hrádek. Jedná se o miniaturu hradu, který na konci 19. století nechala postavit kněžna Vilemína z rodu Auerspergů. Hrádek, jehož hradby jsou zhruba jeden metr vysoké, sloužil k zábavě dětí z knížecí rodiny, a i v současnosti se těší u nejmenších návštěvníků značné oblibě. Lesopark spadá do oblasti Rekreační lesy Podhůra, jejichž dominantou je rozhledna Bára. Původní rozhledna byla v roce 2008 zničena vichřicí. Nová rozhledna byla vystavena, stejně jako první ze dřeva, avšak nese několik zpevňovacích prvků. Vyhlídková plošina je umístěna asi 15 metrů nad zemí. O několik stovek metrů dále se nachází menší rozhledna Hláska na Chlumu. Původně sloužila jako požární hláska, dnes se jedná hlavně o výletní cíl nebo místo pro setkávání různých skupin turistů, skautů a dalších.

Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi je největší a nejstarší loutkařské muzeum v České republice umístěné v Mydlářovském domě v samotném srdci Chrudimi. Muzeum je od roku 2006 součástí světového kulturního dědictví UNESCO. Expozice je rozdělena na dvě části, tou první je tradiční české loutkářství kam neodmyslitelně patří Spejbl a Hurvínek nebo tvorba Jiřího Trnky. Druhou část tvoří zahraniční loutky například z Indonésie, Japonska a Číny nebo vzácné vodní loutky z Vietnamu (Muzeum loutkářských kultur Chrudim, 2024).

Regionální muzeum v Chrudimi vzniklo roku 1892, dnes je spravováno sbírkovým fondem z oboru regionální vlastivědy, přírodních věd a výtvarného umění. Expozice Mozaika z dějin regionu koresponduje s kapitolou 2.1 Charakteristika Chrudimska. Z expozice se návštěvníci dozví o vzniku Chrudimska od pravěku po současnost. Další významnou expozicí jsou bezesporu plakáty Alfonse Muchy. K vidění je kolekce celkem 42 plakátů vytvořených na přelomu 19. a 20. století, to vše doplněno o trojrozměrné exponáty, grafické listy a informace o životě Alfonse Muchy a jeho vztahu k Chrudimi. Právě z Chrudimi totiž pocházela Muchova manželka Marie, rozená Chytilová. Kromě toho muzeum realizuje kolem deseti dalších výstav každý rok, dále pořádá výukové programy pro školy nebo vydává periodikum Chrudimské vlastivědné listy a další publikace (Regionální muzeum v Chrudimi, 2024).

Muzeum dýmek v Proseči nabízí návštěvníkům jedinečné sbírky tuzemských i zahraničních dýmek. Proseč platila za první republiky za centrum výroby dýmek v ČR, dodnes zde sídlí jediná průmyslová výroba dýmek u nás. Co se týče samotné expozice, k vidění je kolekce více jak tří stovek dýmek, dýmky slavných osobností, repliky ze světově známých filmů nebo další extravagantní kousky určené ke kouření. Součástí muzea je i expozice o historii Prosečska a o dobovém bydlení (Muzeum dýmek, 2024).

Berlova vápenka je technická a kulturní památka dokládající místní průmyslovou tradici a historii. Celkem 150 let stará vápenka se pyšnila pětikilometrovou lanovou dráhou, což ji dělalo evropským unikátem. Vnitřní expozice v Berlově vápence je rozdělena do 4 částí: Počátky vápenictví v Železných horách, Berlova vápenka, Historie vápenky v Prachovicích, Co je vápenec (Berlova vápenka, 2024). Unikátní stavba u Třemošnice byla v provozu od roku 1880 až do roku 1960.

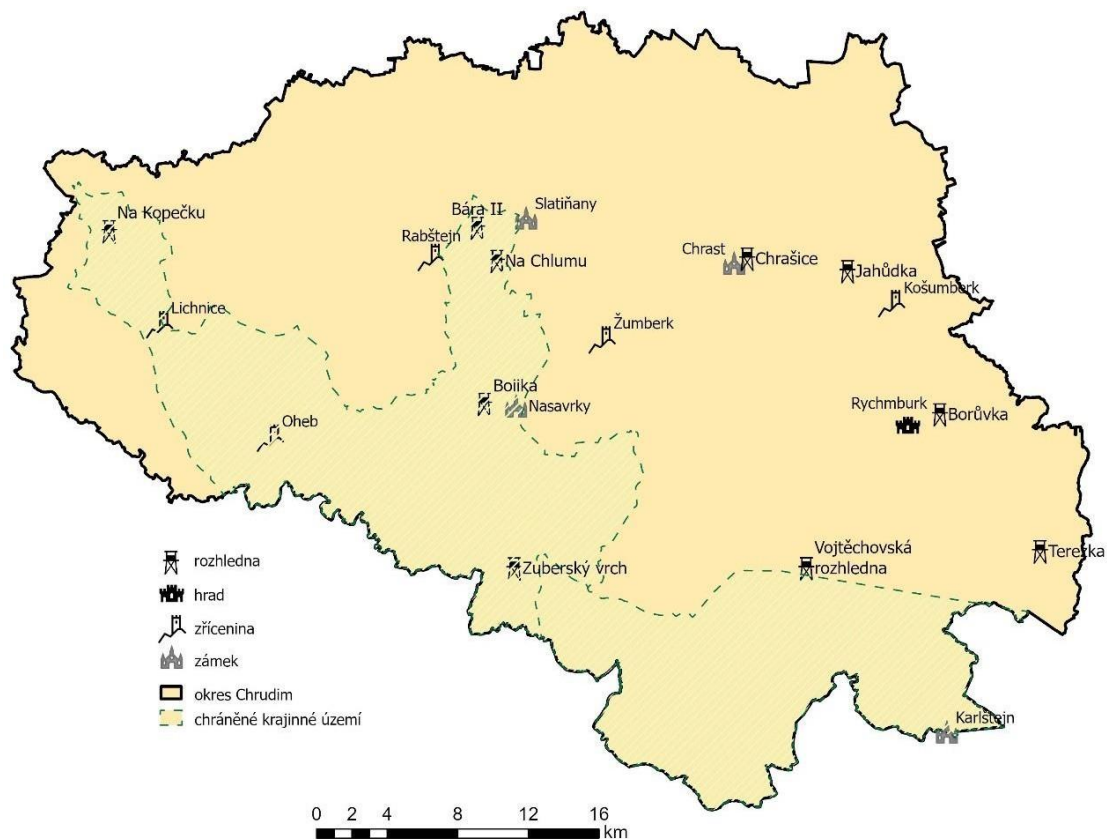
Dřevěný gotický kostel sv. Bartoloměje ze 14. století se nachází jen pár kilometrů od Chrudimi v obci Kočí. Kostel nechala postavit královna Žofie, manželka Václava IV. Součástí areálu je unikátní krytý dřevěný most a šindelem krytá zvonice. Stavba dokládá dovednost tesařských mistrů, jež dali vzniknout stavbě, která se stala výjimečnou kulturní památkou (obec Kočí, 2024)

Lovecký zámek Karlštejn se rozprostírá u obce Svratouch v západním cípu okresu. Leží ve v nadmořské výšce 780 metrů a je tak nejvýše položeným zámekem v ČR. Zámek byl postaven roku 1770 v pozdně barokním slohu a původně sloužil rodu Kinských. Od roku 2020 je zpřístupněn veřejnosti, v útrobách se nachází restaurace, salonek, apartmány a galerie (Zámek Karlštejn, 2024).

Gotický hrad Rychmburk ze 14. století byl postaven Tasem z Mrdic, později patřil Smilu Flaškovi z Pardubic. Hrad leží nad říčkou Krounkou a patří do městské památkové rezervace. K hradu vede hned několik cyklistických tras a je dobře dostupný i autem. Nabízí celkem čtyři expozice: Domácnost správce panství, útrpné právo ve sklepení, dětské hračky a technika, poslední se věnuje pivovarnictví. Místní pivovar byl v provozu do roku 1925. (Hrad Rychmburk, 2024).

Na skalnatém návrší ve výšce 480 m n. m. se tyčí zřícenina hradu Lichnice. Samotný hrad byl založen kolem roku 1250 Smilem ze Žitavy. Lichnice patřila k hradům, jež byly dávány věnem českým královnám. V roce 1648 vydal král Ferdinand III. rozkaz hradby pobořit a hrad se tak stal zdrojem kamene pro stavbu vesnických domů (město Třemošnice, 2024).

Další významnou zříceninou jsou bývalé hrady Košumberk a Oheb. První jmenovaný leží v Luži, nedaleko rozsáhlé Hamzovy léčebny. Je tedy cílem procházek pacientů, ale i návštěvníků z okolí. Nově vede k hradu i dřevěná bezbariérová cesta, kterou lemují naučné tabule a dřevěné hry a rébusy. Samotný hrad vznikl ve 13. století, v zachovalém purkrabství je zřízeno muzeum, kde jsou prováděny prohlídky.

Obr. 5: Vybrané kulturně historické památky na území okresu Chrudim

Zdroj: Data50, vlastní tvorba v programu ArcGIS Pro

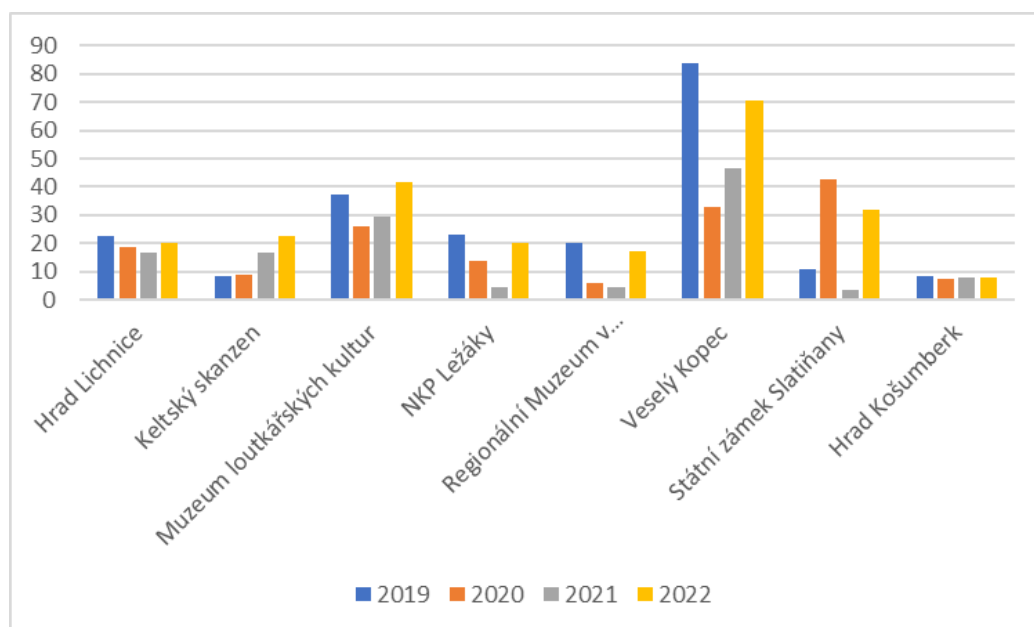
Poslední zříceninou ve vybraném seznamu je hrad Oheb, rozprostírající se nad přehradou Seč. Vznik je datován na přelom 14. a 15. století. Turisty láká hlavně krásný rozhled do širokého okolí. Cesta k hradu vede přírodní rezervaci a je vhodná i pro rodiny s dětmi. Scenérie z vrcholu jsou vyhledávány fotografie, zejména při východu a západu slunce.

Památník Ležáky je věnován obětem vypálené vesnice z 24. 6. 1942, kdy byla obec srovnána se zemí. Dnes na místě původních domů stojí menší památníky nesoucí informace o rodinách nebo číslo popisné. V hlavní budově památníku můžou návštěvníci zhlédnout dokumentární film nebo si prohlédnout repliku ukryté vysílačky či řadu fotografií a podobizen bývalých obyvatel (Památník Ležáky, 2024).

Muzeum v přírodě Vysočina, respektive skanzen Veselý kopec. Unikátní muzeum, jediné muzeum v přírodě v Pardubickém kraji, je tvořeno celkem asi třiceti budovami. Jednotlivé statky, stodoly, maringotky nebo včelíny a zvoničky společně tvoří rozlehlou osadu. V roubených

domcích návštěvníci naleznou ukázky bydlení a hospodaření drobných z přelomu poloviny 19. a 20. století. Součástí prohlídky jsou i jedinečné technické památky na vodní pohon. Uvnitř skanzenu se pravidelně konají jarmarky, trhy nebo přehlídka tradiční výroby. Na webových stránkách se dá dočíst, které okruhy expozice jsou právě otevřeny (Muzeum v přírodě Vysočina, 2024).

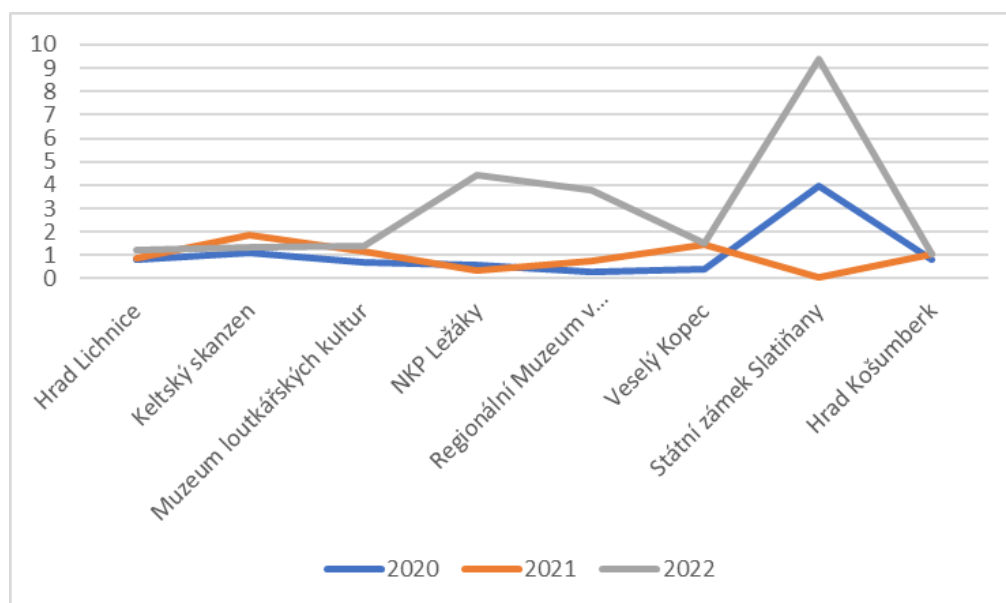
Následující dva grafy pojednávají o návštěvnosti vybraných kulturně-historických atraktivit. Data pochází z internetového portálu CzechTourism. Celkem se jedná o osm atraktivit, z nichž je nejnavštěvovanější muzeum v přírodě Veselý Kopec. Zásadní ránou pro návštěvnost je rok 2020, respektive 2021, kdy dochází k výraznému poklesu návštěvníků z důvodu pandemie covidu-19 a následnému plošnému uzavření všech památek.

Obr. 6: Počet návštěvníků vybraných atraktivit v tis. osob

Zdroj: CzechTourism, vlastní úpravy v programu MS Excel 2021

Jak je z Obr. 7 níže patrné, v roce 2022 dochází ke znatelnému nárůstu návštěvnosti po temných dobách pandemie. Návštěvnost v roce 2020 rostla výrazně pouze ve Státním zámku Slatiňany. O rok později však zmiňovaný zámek zapsal výrazný pokles. Poměrně znatelný nárůst je vidět u památníku Ležáky a u Regionálního muzea v Chrudimi. Ostatní atraktivity vykazují obdobné hodnoty ve všech třech sledovaných obdobích.

Obr. 7: Vývoj procentuální změny návštěvnosti vybraných atraktivit

Zdroj: CzechTourism, vlastní úpravy v programu MS Excel 2021

4.1.3 Sociálně-zábavní cíle

Mezi sociálně-zábavní cíle byly zařazeny významné festivaly konající se v Chrudimi a okolí, sportovní akce republikového charakteru nebo akce s pouťovými atrakcemi. Ačkoliv Hrala (2003) považuje sportovní nebo kulturní akce jako kulturně-historické, pro potřeby práce bylo vhodné je uvést jako sociálně-zábavní a vytvořit tak odlišnou kategorii, aby obsáhla široké spektrum akcí konaných v rámci okresu. Jedná se o nevšední eventy, které ještě nejsou tolik řešeny v problematice či literatuře. Často jde o pouliční festivaly, městské slavnosti nebo organizované události charakteristické pro jednotlivé obce.

Salvátorská pouť v Chrudimi je zasvěcena Ježíši Kristu, tedy Salvátorovi. V kostele Nanebevzetí panny Marie je již více než 300 let uchován obraz Spasitele, který měl původně ve své sbírce Rudolf II. Obraz byl však během třicetileté války ukraden Švédy, ti obraz pobodali a pořezali, dle pověsti z obrazu vytryskla krev. Součástí poutě je duchovní program a poutní mše. Co se týče tradiční pouti spojené se zábavou, tak ta se koná na Resselově náměstí a v přilehlém okolí centra města. K vidění jsou kolotoče, houpačky, adrenalinové atrakce a velké množství stánků. To s sebou přináší i zvýšený hluk a koncentraci lidí, zároveň některé starší stavby a budovy v centru města trpí otřesy vzniklými z hlasité hudby a pohybu několika tisíc osob.

Obdobně rozsáhlá pouť se každoročně pořádá i v nedalekém Heřmanově Městci. Zde je však zasvěcena svátému Bartolomějovi a místem konání je sportovní areál, fotbalové hřiště a přilehlé zelené plochy městského parku.

Loutkářská Chrudim neboli přehlídka amatérské loutkové tvorby a divadelních představení. Vedle toho se účastníci můžou těšit na několik desítek loutkových souborů, výrobu vlastních loutek, přednášky nebo koncerty. Tradiční festival se koná od roku 1951 a jedná se o nejstarší nepřetržitě dosud trvající loutkářský festival na světě (Loutkářská Chrudim, 2024).

Folklorní festival Chrudimské dožínky se koná pravidelně od roku 1993 vždy začátkem září. Do Chrudimi se sjíždějí folklorní soubory ze všech koutů republiky ale i ze zahraničí. Součástí je i bohatý jarmark a doprovodný program plný koncertů, dílen nebo prodeje tradičních lidových výrobků. Dožínky končí nedělní bohoslužbou, po které následuje rozloučení s festivalem (Chrudimská beseda, 2024).

Stále větší oblíbenost se těší pouliční festival Chrudim (o)žije, který nabízí nespočet umělců hrajících na terasách, náměstí nebo v přilehlých ulicích za doprovodu stánkařů a dalších kulinařských zážitků. Akci pořádá Chrudimská beseda společně s obchodem Mlsný Pecivál, v roce 2024 proběhne již 4. ročník (Chrudimská beseda, 2024).

Dvě velké sportovní akce na Chrudimsku patří cyklistice. Tradiční podnik Kolo pro život pořádá závod s názvem Manitou Železné hory. Proslulý závod se jezdí od roku 1996 a měří 65 km. Hlavním tahákem je průjezd historickou Chrudimí a obávaný sjezd Širokých schodů. Pohodářům a rodinám je určena nezávodní trasa, pro nejmenší je k dispozici i trasa pro odrážedla a koloběžky (Kolo pro život, 2024).

Cyklo Maštale se koná na Prosečsku a na území přírodní rezervace Toulouvcovy maštale, letos v červnu proběhne již 22. ročník. Závodu dlouhého 50 km (nebo druhý okruh 25 km) se napříč kategoriemi účastní každoročně více jak 500 závodníků a závodnic (Cyklo Maštale, 2024).

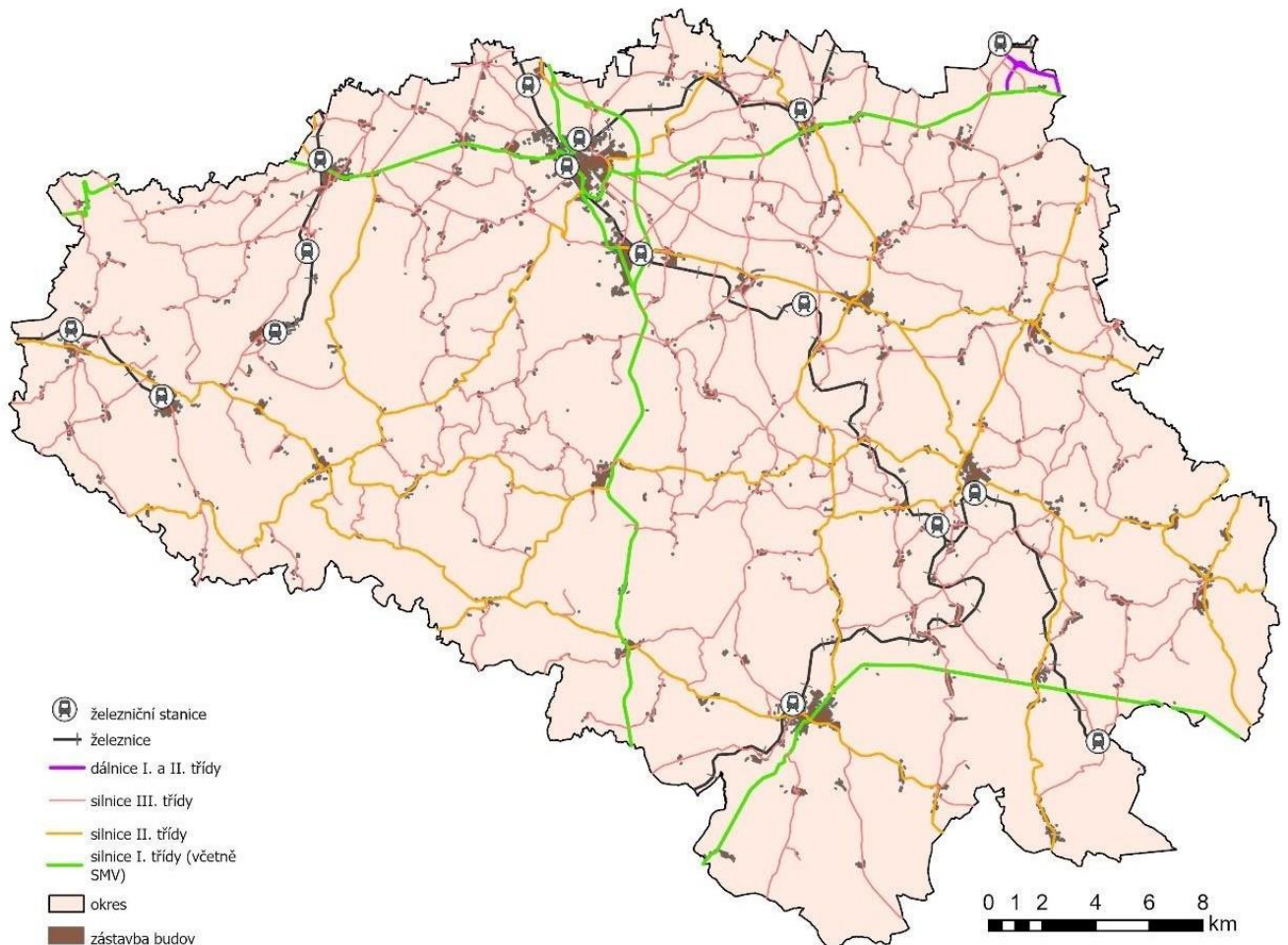
Nedaleko Boru u Skutče najdeme záchranou stanici, geopark a ekocentrum Pasíčka. Posláním stanice je zvířata nakrmit, ošetřit a zrehabilitovat. Pokud jde vše podle plánu, zvířátko je vypuštěno do volné přírody, každoročně jich je zachráněno více jak 1800. Do stanice většinou putují zvířátka poražená autem, zraněná elektrickým proudem, sekačkou nebo po nárazu do skla. Součástí stanice je i ekocentrum, nabízející ekovýchovná témata pro školy a další návštěvníky (Záchraná stanice a ekocentrum Pasíčka, 2024).

Exotika na ranči Bítovany je rodinné zařízení zabývající se chovem domácích a exotických zvířat. Ranč vznikl v roce 2017 a je domovem pro více jak 150 druhů zvířat. Návštěvníci můžou spatřit klokany, lamy, mývaly, pumy nebo nakrmit kozy kamerunské (Exotika na ranči Bítovany,

2024). V Pardubickém kraji se další podobné zařízení nevyskytuje, výhodnou polohu ranče navíc dokládá dobrá dostupnost na kole i autem.

4.2 Analýza dopravní dostupnosti

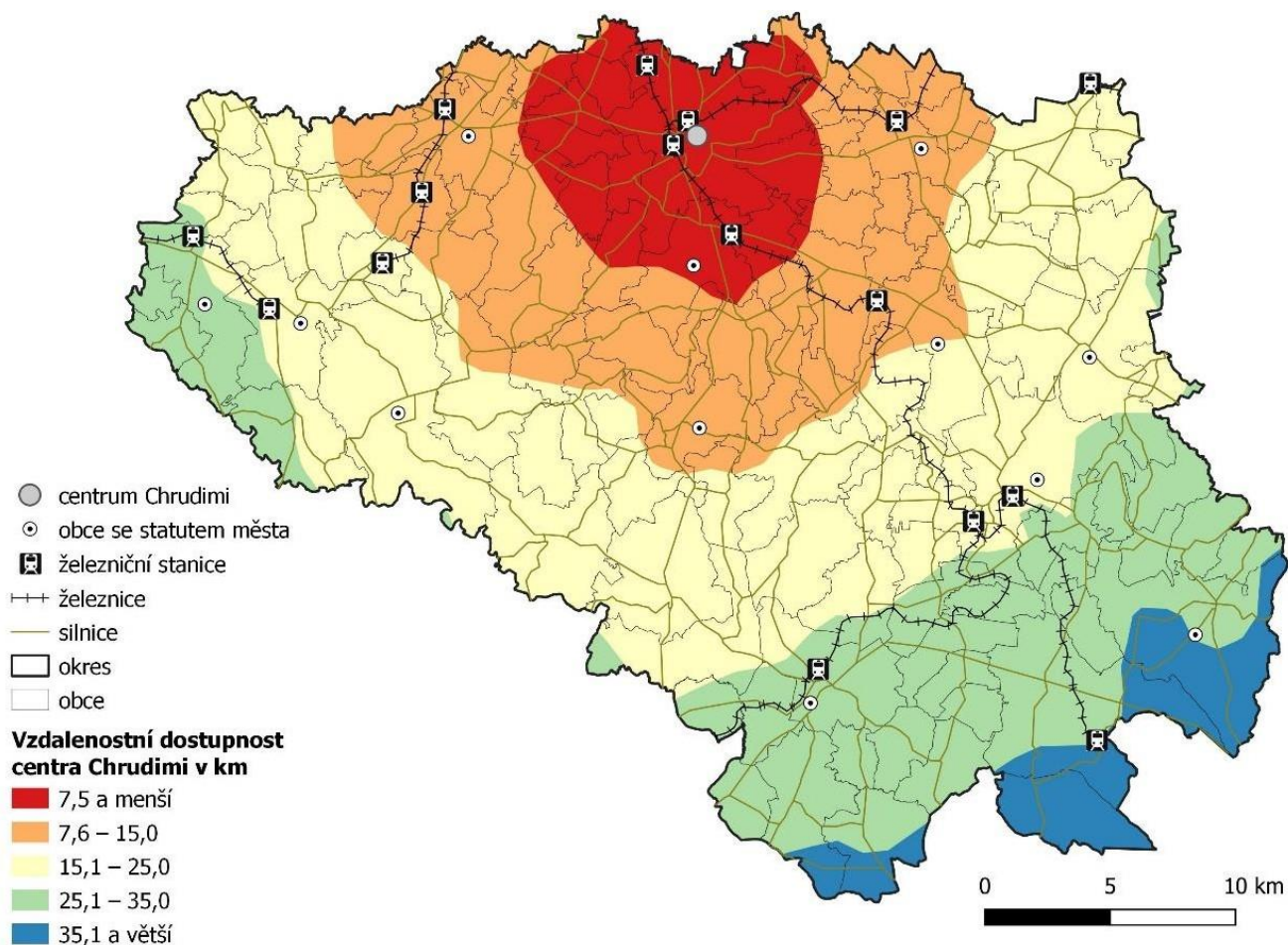
Analýza dopravní dostupnosti byla vytvořena v programu QGIS, za pomoci pluginu QNEAT3. Jako data posloužila síť silnic a železnic z OpenStreetMap. Výchozím bodem bylo zvoleno nádraží Chrudim a autobusové nádraží Chrudim, jež se nacházejí přímo vedle sebe. Z daného bodu tedy vychází následující dvě mapy (obr. č. 9 a obr. č. 10). Přehledová mapka (obr. 8) slouží k přehlednějšímu zobrazení železniční a silniční sítě bez barevných polygonů

Obr. 8: Síť infrastruktury v okrese Chrudim

Zdroj: Data50, ArcČR 4.2, vlastní úprava v programu ArcGIS Pro

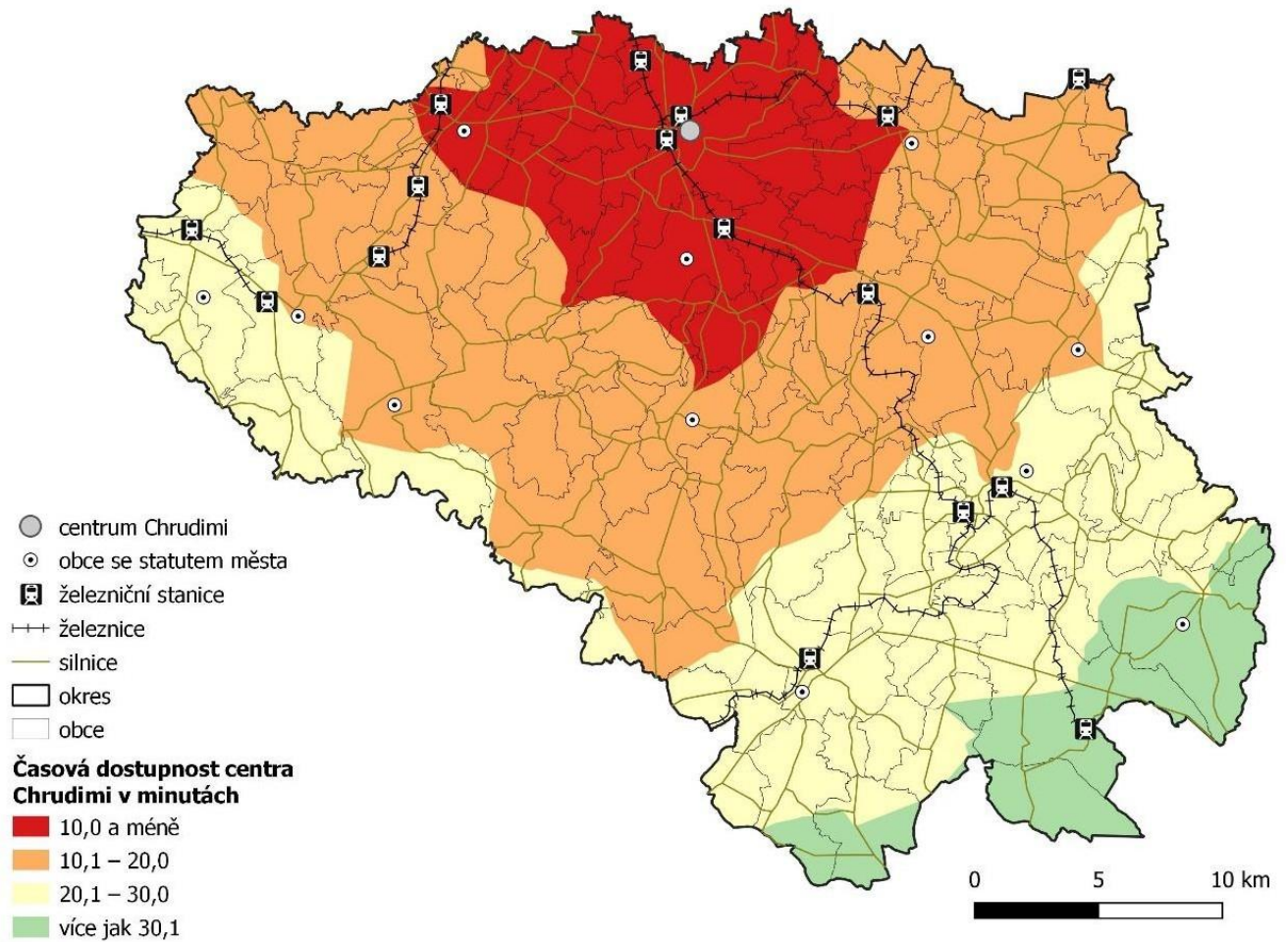
Z Obr. 9 vyplývá, že největší část okresu, přibližně dvě třetiny, je z centra Chrudimi dostupná v rozmezí do 25 kilometrů (oranžová a béžová barva). Pouze velmi malé území na východě (zelená a modrá barva) je vzdáleno nejdále, a to více jak 35,1 km. Dá se tedy tvrdit, že dostupnost okresu je velmi dobrá. Vzdálenost z centra Chrudimi, do jakéhokoliv místa v okrese po silnici nebo železnici ve většině případů nepřesáhne 35 kilometrů. V jihovýchodní části okresu se nenachází železniční síť. Obě města na tomto území jsou však dostupná do 25 km.

Obr. 9: Vzdálenost obcí okresu Chrudim od jeho centra

Zdroj: Data50, vlastní tvorba v programu QGIS za použití pluginu QNEAT3

Obr. 10 (níže) ukazuje časovou dostupnost okresu z centra Chrudimi. Stejně jako u Obr. 9 a vzdáleností obcí od centra okresu i v případě časové dostupnosti můžeme sledovat obdobné hodnoty. Hlavní část okresu je dostupná od 20 minut. Přibližně do třetiny okresu se dá dorazit za půl hodiny. Jen velmi malá část okresu na jihovýchodě je dostupná nejdříve za 30,1 minut

Obr. 10: Časová dostupnost obcí okresu Chrudim z jejího centra

Zdroj: Data50, vlastní tvorba v programu QGIS za použití pluginu QNEAT3

Okres Chrudim čítá celkem 17 železničních stanic. Železniční síť spojuje Chrudim jen s několika městy, mezi které patří Hlinsko, Skuteč nebo Slatiňany. Po železnici se nedá dopravit například do Seče nebo do Trhové Kamenice, k dopravě do těchto obcí je třeba využít autobusovou dopravu. Na druhou stranu doprava právě mezi Hlinskem a Chrudimi je frekventovaná, stejně tak trasa Chrudim-Pardubice hl. n. nebo Pardubice Rosice na Labem. Obě zmiňované trasy slouží hlavně k transportu studentů a ostatních cestujících.

Silniční síť protkaná územím okresu je relativně hustá. Mezi dva hlavní vedoucí okreseš táhy patří silnice I/37 vedoucí z Trutnova do Velké Bíteše, přes okres vede z Chrudimi do Nasavrk a pokračuje do Trhové Kamenice. Druhým významným tahem je silnice I/17 spojující Chrudim s Čáslaví. Z Chrudimi vede přes Hrochův Týnec až do Ostrova, kde se tato silnice napojuje na dálnici D35. Právě D35 by v budoucnu měla spojit Hradec Králové s Olomoucí. Na území okresu Chrudim však zmíněná dálnice vede pouze velmi krátkým úsekem na severovýchodě.

4.3 Komparace s ostatními okresy, s Pardubickým krajem a s ČR jako celkem

Následující kapitola 4.5 porovnává okres Chrudim s Pardubickým krajem a s Českou republikou. K porovnání bylo využito veřejně dostupných dat z Českého statistického úřadu a z portálu CzechTourism. První podkapitola 4.5.1 se zabývá hromadnými ubytovacími zařízeními. Ukazuje, jak na tom jsou tři sledovaná území za léta 2014–2022.

Další podkapitola se věnuje zaměstnanosti v cestovním ruchu. Data k danému okruhu byla dostupná pouze pro celou Českou republiku, jsou tedy uvedeny výsledky ČR za rok 2022

Třetí a poslední podkapitola srovnává návštěvnost vybraných turistických cílů.

4.3.1 Hromadná ubytovací zařízení

Za hromadné ubytovací zařízení považuje ČSÚ (2024) zařízení s minimálně pěti pokoji nebo deseti lůžky sloužící pro účely cestovního ruchu. Ubytovací zařízení s nižší kapacitou se řadí do kategorie individuální ubytovací zařízení (neboli ubytování v soukromí).

Níže jsou uvedeny tři tabulky týkající se hromadných ubytovacích zařízení, počtu lůžek, hostů a přenocování. Jedná se nejprve o data za okres Chrudim, poté za Pardubický kraj a na závěr za Českou republiku.

Tab. 4: Vybrané ukazatele realizačních předpokladů v okrese Chrudim

Rok	Počet obyvatel (k 1. 1.)	Počet HUZ	Počet lůžek	Počet hostů	Počet přenocování	Průměrný počet přenocování
2014	104 043	76	4 576	79 540	205 574	2,6
2015	104 148	77	4 552	100 653	256 122	2,5
2016	103 945	78	4 573	108 238	269 003	2,5
2017	104 035	75	3 920	150 727	265 777	2,5
2018	104 158	77	3 809	110 936	273 426	2,5
2019	104 344	81	4 270	114 088	282 496	2,5
2020	104 613	89	4 734	79 611	228 544	2,9
2021	104 708	89	4 653	96 525	273 242	2,8
2022	103 746	88	4 794	128 368	320 383	2,5

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní úpravy v programu MS Excel 2021

Počet obyvatel se ve sledovaném období pohybuje okolo 104 tisíc. Hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) v posledních letech přibývá, s tím logicky i počet lůžek. S příchodem pandemie covidu-19 v roce 2020 dochází k rapidnímu snížení počtu hostů, s tím spojeným i počtem přenocování. Nutno podotknout že rok 2022 je z hlediska přenocování nejlepší, můžeme tedy sledovat renesanční trend.

Tab. 5: Vybrané ukazatele realizačních předpokladů v Pardubickém kraji

Rok	Počet obyvatel (k 1. 1.)	Počet HUZ	Počet lůžek	Počet hostů	Počet přenocování	Průměrný počet přenocování
2014	516 109	335	20 363	359 665	1 022 442	2,8
2015	516 247	341	19 068	413 443	1 180 003	2,9
2016	516 553	350	19 637	443 717	1 259 099	2,8
2017	517 243	349	19 535	468 273	1 326 900	2,8
2018	519 125	354	19 071	467 712	1 325 857	2,8
2019	521 146	351	19 583	480 520	1 334 239	2,8
2020	523 350	383	20 194	322 270	953 842	3,0
2021	513 894	393	20 321	351 261	995 403	2,8
2022	525 863	384	19 854	503 879	1 355 950	2,7

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní úpravy v programu MS Excel 2021

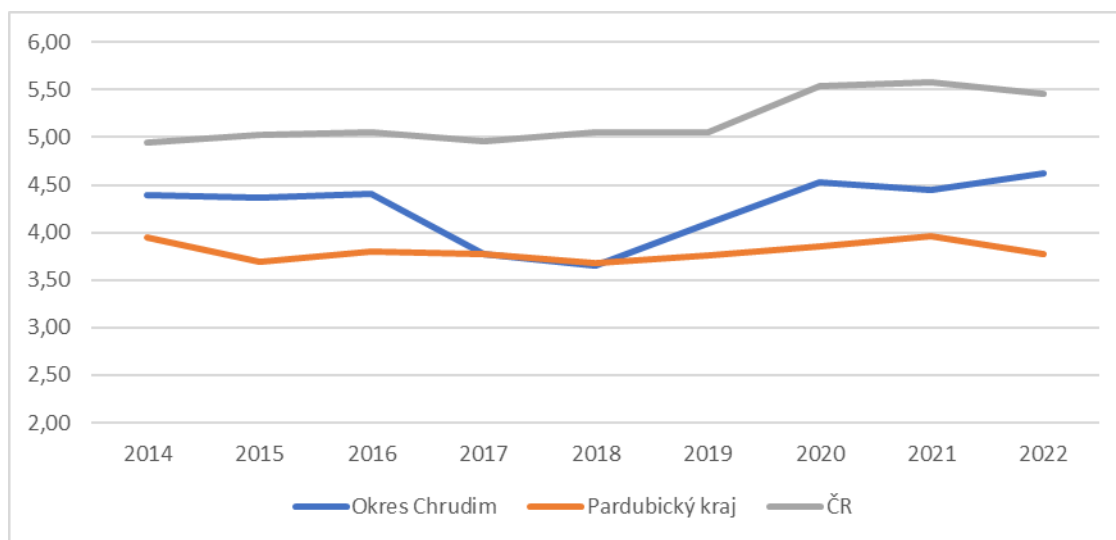
V Pardubickém kraji můžeme vidět podobné trendy, jako v okrese Chrudim. Jedná se o narůstající počet HUZ a vydatný rok 2022, co se týče počtu hostů a přenocování.

Tab. 6: Vybrané ukazatele realizačních předpokladů v České republice

Rok	Počet obyvatel (k 1. 1.)	Počet HUZ	Počet lůžek	Počet hostů	Počet přenocování	Průměrný počet přenocování
2014	10 524 783	9 013	519 909	15 587 076	42 946 929	2,8
2015	10 542 942	9 163	529 250	17 195 550	47 093 906	2,7
2016	10 565 284	9 168	533 507	18 388 853	49 696 957	2,7
2017	10 589 526	9 007	525 536	20 000 561	53 219 395	2,7
2018	10 626 430	9 426	537 603	21 247 150	55 513 922	2,6
2019	10 669 324	9 383	539 685	21 998 366	57 024 767	2,6
2020	10 700 155	10 699	592 314	10 836 444	31 382 494	2,9
2021	10 500 850	10 898	586 061	11 383 601	31 924 242	2,8
2022	10 759 525	10 652	586 836	19 424 164	50 599 312	2,6

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní úpravy v programu MS Excel 2021

V České republice také dochází ke stále se zvyšujícímu počtu HUZ. V čem se však liší od předešlých dvou tabulek je počet hostů a přenocování v roce 2022. Česká republika vykazuje nejvyšší hodnoty v letech 2017 až 2019.

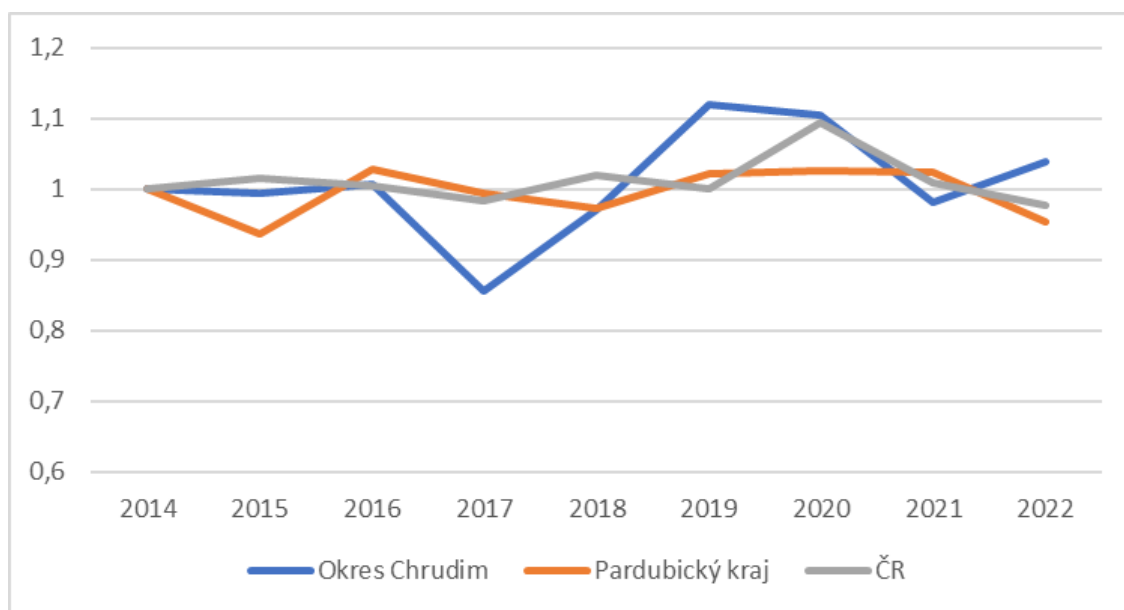

Obr. 11: Počet lůžek na 100 obyvatel středního stavu

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní výpočty v programu MS Excel 2021

Obrázek č. 11 uvádí liniový graf popisující vývoj v počtu lůžek na sto obyvatel středního stavu. Okres Chrudim se pohybuje přibližně mezi hodnotou 4,50, zároveň se nachází nad hodnotami Pardubického kraje, ale pod hodnotami České republiky. Z toho vyplývá že okres je na tom lépe než průměr kraje, ale hůře než průměr ČR.

Obrázek č. 12 popisuje procentuální vývoj v počtu lůžek na sto obyvatel středního stavu. Zajímavé jsou údaje z roku 2017 za okres, kdy počet hostů je nejvyšší ze všech sledovaných let. Ve sledovaném grafu však dochází k nejvýraznějšímu propadu ze všech tří územních celků. Ostatní hodnoty v průběhu sledovaného období klesají či narůstají v rámci desetin, nesledujeme tedy žádné výrazné výkyvy, jedná se o běžný průběh.

Obr. 12: Vývoj změny v počtu lůžek na 100 obyvatel středního stavu v procentech

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, vlastní výpočty v programu MS Excel 2021

4.3.2 Zaměstnanost v cestovním ruchu

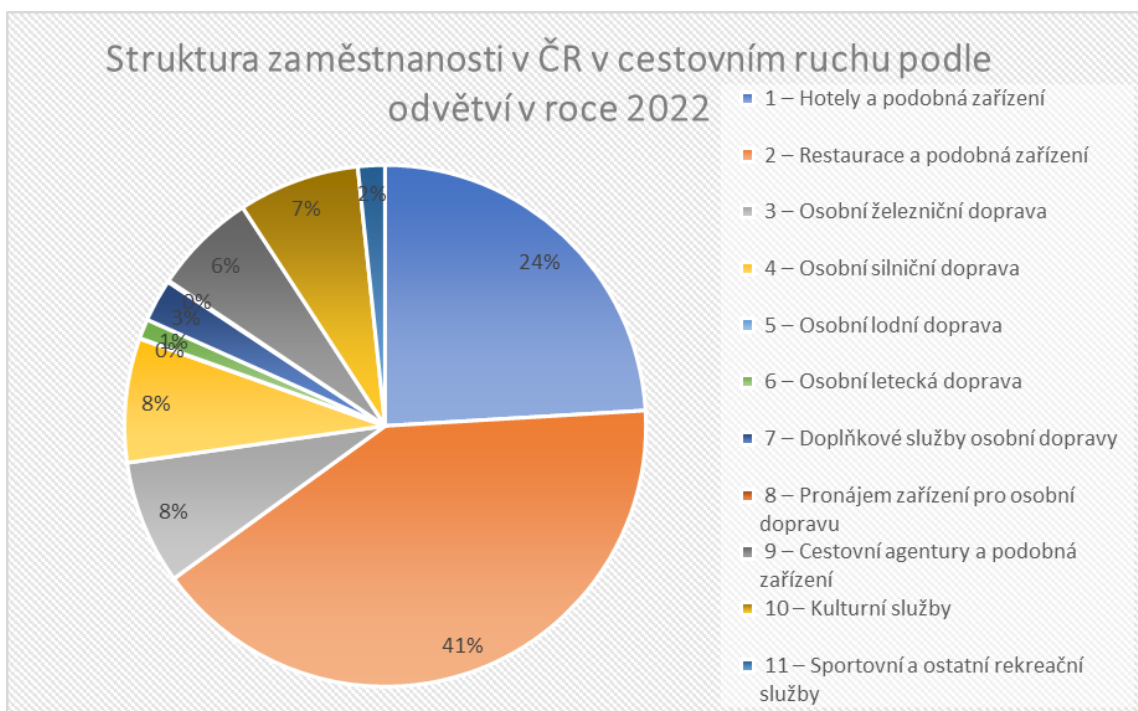
Český statistický úřad uvádí data o zaměstnanosti v cestovním ruchu pouze za Českou republiku a za kraje ČR. Srovnání okresu s Pardubickým krajem a s ČR tedy nebylo možné.

Tab. 7: Zaměstnanost v cestovním ruchu v Pardubickém kraji a v ČR za období 2011 až 2021

Rok	Počet zaměstnaných osob v ČR	Počet zaměstnaných osob v PCE kraji	Podíl na celkové zaměstnanosti ČR
2011	232 463	8 047	3,5%
2012	229 551	8 213	3,6%
2013	227 630	8 116	3,6%
2014	225 006	8 145	3,6%
2015	229 197	8 617	3,8%
2016	233 299	8 641	3,7%
2017	235 178	8 143	3,5%
2018	238 337	8 443	3,5%
2019	239 506	8 519	3,6%
2020	220 663	8 259	3,7%
2021	215 233	8 152	3,8%

Zdroj: Satelitní účet CR ČSÚ, vlastní výpočty v programu MS Excel 2021

Z tabulky č. 7 je zřejmé, že v letech 2012 až 2014 došlo k poklesu zaměstnaných v cestovním ruchu. Od roku 2015 je trend opačný a zaměstnaných přibývá až do období covidu. V rámci Pardubického kraje se počet zaměstnaných mění v počtu desítek, ojediněle pak v řádu menších stovek zaměstnaných. Pardubický kraj představuje přibližně 3,5 % z celkového počtu všech zaměstnaných v cestovním ruchu

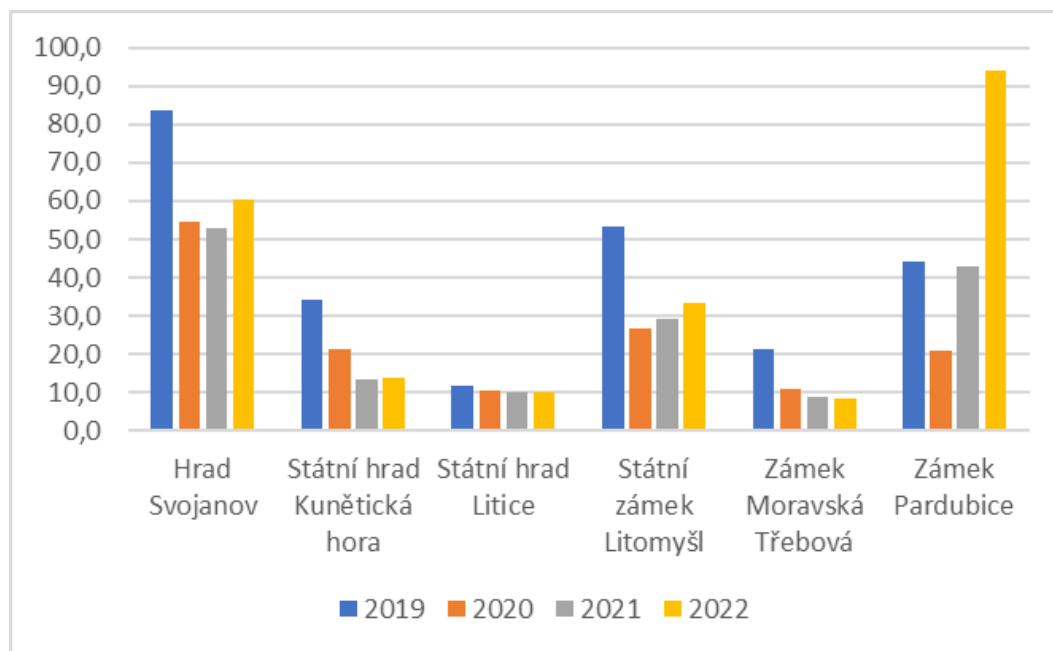
Obr. 13: Grafické znázornění zaměstnanosti v odvětvích cestovního ruchu

Zdroj: CzechTourism vlastní úpravy v programu MS Excel 2021

Obrázek č. 13 uvádí zaměstnanost v jednotlivých odvětvích cestovního ruchu. Nejvyšší zastoupení mají restaurační zařízení a hotely. Celkem je v cestovním ruchu zaměstnáno přibližně 220 tisíc osob. Nejméně osob pracuje v osobní lodní dopravě a v pronajímání zařízení pro osobní dopravu

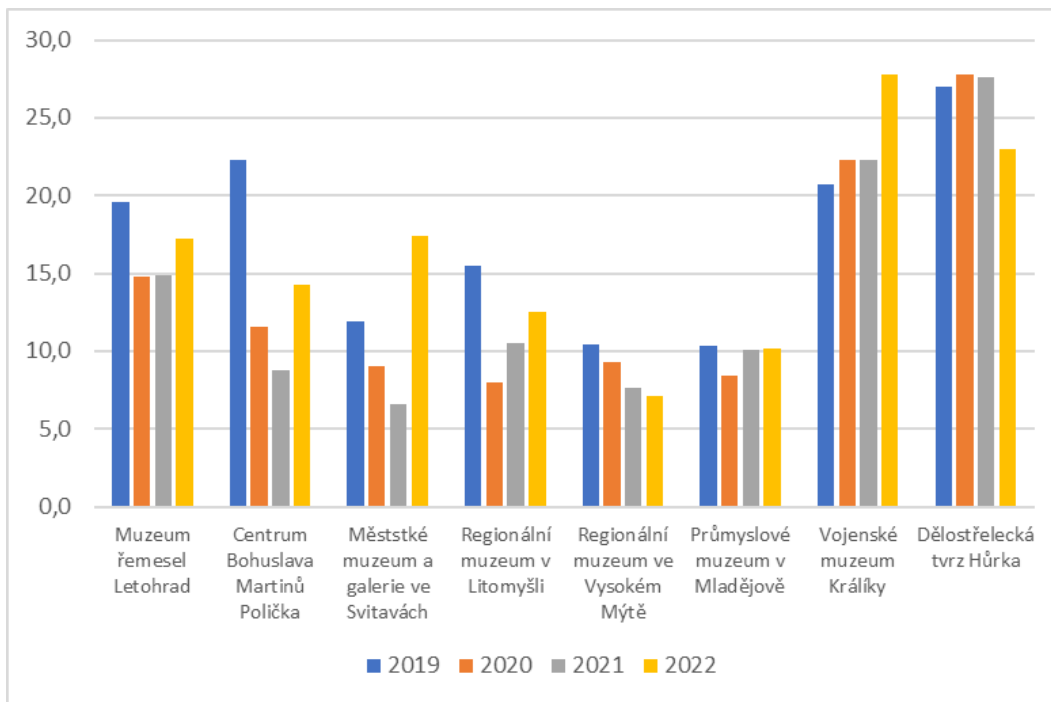
4.3.3 Návštěvnost

V kapitole 4.2 byly uvedeny vybrané turistické cíle z okresu Chrudim. Tato kapitola přináší významné turistické cíle mimo hranice okresu Chrudim, které leží v Pardubickém kraje. Stejně jako v prvním případě, jedná se o data z portálu CzechTourism a konkrétní roky 2019 a 2022.

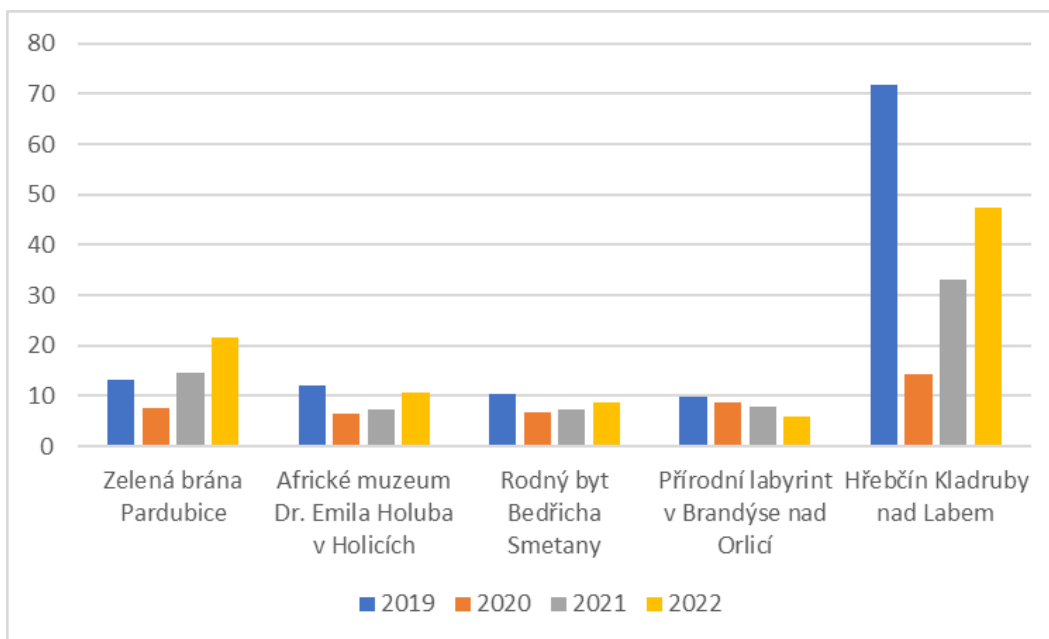
Obr. 14: Počet návštěvníků vybraných hradů a zámků v tis. osob

Zdroj: CzechTourism vlastní úpravy v programu MS Excel 2021

Obr. 15: Počet návštěvníků vybraných muzeí v tis. osob

Zdroj: CzechTourism vlastní úpravy v programu MS Excel 2021

Obr. 16: Počet návštěvníků vybraných atraktivit v tis. Osob

Zdroj: CzechTourism vlastní úpravy v programu MS Excel 2021

Ve srovnání s návštěvností uvedených atraktivit v okrese Chrudim (Obr. 6), se dají hodnoty ostatních atraktivit v Pardubickém kraji považovat za obdobné, jako na Chrudimsku. Kulturně-historické atraktivity, kterými jsou např. muzea (Obr. 15) vykazují podobný počet návštěvníků jako Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi nebo Keltský skanzen v Nasavrkách, přibližně jde o menší desetitisíc

4.4 SWOT Analýza

4.5

Zkratka SWOT je odvozena od anglických názvů: Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby). Jedná se o srovnávací metodu, při které interaktují jednotlivé faktory silných a slabých stránek na jedné straně vůči příležitostem a nebezpečím na straně druhé.

Tab. 8: SWOT analýza

SWOT analýza předpokladů CR v okrese Chrudim	
Silné stránky	Slabé stránky
Široká nabídka a obslužnost HUZ	Železniční trať spojující jen několik měst.
Velký počet rovnoměrně navštěvovaných atraktivit	Například ve městech Trhová Kamenice, Seč a Nasavrky se vůbec nevyskytuje
Hustá síť silnic, výhodná poloha okresu	Velmi krátká síť dálnic, pouze na severovýchodě okresu
Hustá síť turistických informačních center	Nedostatečná propagace jednotlivých obcí
Široká síť kvalitně značených turistických a cyklistických tras	V některých obcích se vyskytuje pouze vodní tok nebo les
Kvalitní obslužnost HUZ a jejich dostatek	Nevysazování nových stromů a příliš časté sečení trávy ve městě Chrudim
Velká část okresu je dostupná do půl hodiny z centra Chrudimi	
Krajinně atraktivní prostředí (PP, CHKO)	
Historické památky, významná centra loutkářské kultury a lidových zvyků	
Množství kulturních a sportovních příležitostí	
Příležitosti	Hrozby
Zefektivnění spolupráce s portálem CzechTourism	Zvyšující se finance na udržitelnost památek a případné rekonstrukce
Výstavba parkovišť u atraktivit CR	Silný vítr může poškodit rozhledny
Rekonstrukce stávajících a budování nových turistických informačních center	Uzavření objektů z důvodu pandemie
Budování a revitalizace doprovodné infrastruktury cestovního ruchu (např. odpočívadla, sociální zařízení)	Některé obce nejeví zájem o další rozvoj v oblasti cestovního ruchu
Sběr dat o návštěvnosti za více atraktivit	Omezení dotací z fondu EU a ze státního rozpočtu
	Úpadek zimní rekreace z důvodu nižší nadmořské výšky jednotlivých skiareálů

5 DISKUSE

Pro vytvoření rozdělení jednotlivých druhů předpokladů bylo čerpáno především z Mariota (1983), avšak inspiraci přineslo i několik dalších autorů uvedených v této práci. Všichni se víceméně shodují u charakteristiky cestovního ruchu v tom, že se jedná o fenomén, který se těší stále větší oblibě a probíhá celosvětově. Dále uznávají, že termín cestovní ruch musí být spojen s cestováním mimo místo trvalého bydliště a velmi často za použití dopravních prostředků.

Metodika vytvořená na základě Mariota (1983) se dá dle mého názoru aplikovat na všechny okresy v ČR. Okres Chrudim má téměř 110 obcí, což je lehce nadprůměrná hodnota v porovnání s ostatními okresy ČR. Když srovnám okresy Pardubického kraje: Pardubice 112 obcí, Ústí nad Orlicí 115 obcí a Svitavy 116 obcí, vyplývá z toho téměř totožný počet obcí ve všech okresech konkrétního kraje.

Teoreticky by se dalo zkoumat značně více cílů cestovního ruchu, například restaurační zařízení, ubytovací zařízení a jejich lokalizace nebo nové kulturní festivaly.

Pro práci však byly zvoleny stěžejní atrakce a památky, zároveň počet popisovaných cílů koresponduje se zadaným rozsahem práce. Limitem práce jsou jednak obce okresu použité pro bodové hodnocení předpokladů, a za druhé předem stanovený počet okolo čtyřiceti hlavních atraktivit (uvedený v Tabulce č. 9). Následně bylo třeba seznam vytřídit a uvést jednotlivé cíle, aby byla zastoupena všechna rozdělení předpokladů na základě Mariota (1983).

Nemohl jsem vyzkoumat zaměstnanost v cestovním ruchu za obce a za okres, jelikož na ČSÚ jsem tyto data nedohledal, dostal jsem se pouze k údajům za kraje ČR a za Českou republiku.

6 ZÁVĚR

Bakalářská práce pojednávala o hodnocení předpokladů cestovního ruchu na Chrudimsku. V úvodu byly představeny výzkumné otázky, na které bude v této kapitole zodpovězeno.

Okres Chrudim nabízí návštěvníkům velké množství památek různého druhu. Například zříceniny, hrady a rozhledny vykazují určitý vztah ke geografické poloze regionu, kdy byly stavěny na vyvýšeném reliéfu, v některých případech antropogenně ovlivněným.

V první části byly charakterizovány nejatraktivnější přírodní, kulturně-historické a sociálně-zábavní atraktivity. Následně byla provedena analýza návštěvnosti za pomoci grafů, ve kterých byla použita data z portálu CzechTourism. Poté bylo území okresu zhodnoceno z pohledu dopravní dostupnosti. Dále byl okres porovnán s Pardubickým krajem a s Českou republikou v předmětu hromadných ubytovacích zařízení.

Celkově má okres Chrudim velmi dobré předpoklady pro další rozvoj cestovního ruchu. Atraktivita území spočívá v rovnoměrném rozdělení přírodních a kulturně-historických památek, většina obcí nabízí alespoň jednu z těchto atraktivit. Úroveň ubytování a kapacit HUZ odpovídá průměrným hodnotám jak v Pardubickém kraji, tak v České republice. Silniční síť je dostačující a umožňuje velké části obcí dobrou dopravní dostupnost v průměru do 30 minut, respektive do vzdálenosti 35 kilometrů z centra města Chrudim. Návštěvnost je srovnatelná s ostatními atraktivitami nacházejících se v Pardubickém kraji.

Nejlépe hodnocené atraktivity jsou muzeum v přírodě Veselý Kopec, Švýcárna a Zámek ve Slatiňanech, Pietní území Ležáky, Keltský skanzen u Nasavrku a historické jádro Chrudimi s přilehlými muzei. Specifickou událostí je festival Loutkářská Chrudim, jedná se o zcela ojedinělou akci na evropském území s tematikou loutek.

V okrese se však nachází několik obcí, kde se nevyskytují vůbec žádné zajímavosti, pouze vodní tok nebo les. U těchto obcí tedy vidím potenciál pro další rozvoj. Zároveň ostatní lépe hodnocené obce musí pracovat na udržení kvalitní infrastruktury, stavu památek a ochrany přírodních rezervací.

7 SUMMARY

The bachelor thesis dealt with the assessment of the prerequisites of tourism in the Chrudim region. The district of Chrudim offers visitors a large number of sights of various kinds. For example, ruins, castles and lookout towers

In the first part, the most attractive natural, cultural-historical and social-entertainment attractions were characterised. Afterwards, an analysis of the visitor numbers was carried out using graphs with data from the CzechTourism portal. Afterwards, the territory of the district was evaluated in terms of transport accessibility. Furthermore, the district was compared with the Pardubice Region and the Czech Republic in the subject of mass accommodation facilities.

Overall, the Chrudim district has very good prerequisites for further development of tourism. However, there is a few villages in the district where there are no attractions at all, only a watercourse or a forest. The attractiveness of the area lies in the even distribution of natural and cultural-historical attractions, with most municipalities offering at least one of these attractions. The level of accommodation and capacities corresponds to the average values both in the Pardubice Region and in the Czech Republic. The road network is sufficient and allows a large part of the villages good transport accessibility within an average of 30 minutes or 35 kilometres from the centre of Chrudim. Visitation is comparable to other attractions located in the Pardubice Region.

The top-rated attractions are the Veselý Kopec open-air museum, the Švýcárna and the Castle in Slatiňany, the Ležáky commemorative area, the Celtic open-air museum near Nasavrky and the historical centre of Chrudim with its adjacent museums. A specific event is the Puppetry Chrudim Festival, a unique event in Europe with the theme of puppets.

8 REFERENČNÍ SEZNAM

Internetové zdroje:

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY. Poskytování dat AOPK. Online. Dostupné z: <https://data.nature.cz/>. [cit. 2024-04-22].

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR. Objekty ústředního seznamu [online]. [cit. 2024-04-27]. Dostupné z: https://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/chrob_find/index.php?frame=1&TYPVYSTUPU%5B%5D=drusop&h_zchru=1&h_kod=&h_nazev=&h_organ_oochp=&h_kraj=&OKRES=CZ0531&ORP_ICOB=&POVOB_ICOB=&h_obec=&h_ku=&h_submit=Vyhledat

Berlova vápenka [online]. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z: <https://www.tremosnice.cz/zivot-ve-meste/berlova-vapenka-1/>

Cyklo Maštale [online]. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z: <https://www.cyklomastale.cz/cs/propozice2024>

CZECHTOURISM. Návštěvnost turistický cílů 2019: Pardubický kraj [online]. [cit. 2024-03-22]. Dostupné z: <https://tourdata.cz/data/navstevnost-turisticky-cilu-pardubicky-kraj/>

CZECHTOURISM. Návštěvnost turistických cílů 2020: Pardubický kraj [online]. [cit. 2024-03-22]. Dostupné z: <https://tourdata.cz/data/navstevnost-turisticky-cilu-2020-pardubicky-kraj/>

CZECHTOURISM. Návštěvnost turistických cílů 2021: Pardubický kraj [online]. [cit. 2024-03-22]. Dostupné z: <https://tourdata.cz/data/navstevnost-turisticky-cilu-2021-pardubicky-kraj/>

CZECHTOURISM. Návštěvnost turistických cílů 2022: Pardubický kraj [online]. [cit. 2024-03-22]. Dostupné z: <https://tourdata.cz/data/navstevnost-turisticky-cilu-2022-pardubicky-kraj/>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Charakteristika okresu Chrudim [online]. [cit. 2024-03-22]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/x/charakteristika_okresu_chrudim

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Kapacity hromadných ubytovacích zařízení za vybrané území [online]. [cit. 2024-03-22]. Dostupné z:

<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRU02&z=T&f=TABULKA&katalog=31742&str=v1297&v=v1339 KAT 154 1&u=v1297 VUZEMI 101 40614>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Regionální satelitní účet cestovního ruchu [online]. [cit. 2024-05-03]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/rtsa_cr

ČÚZK. Digitální geografický model území ČR (Data50) [online]. [cit. 2024-04-22]. Dostupné z:

[https://geoportal.cuzk.cz/\(S\(1dlivrgcx03jizf3qriceqdm\)\)/Default.aspx?mode=TextMeta&side=mapy_data50&metadataID=CZ-CUZK-DATA50-V&head_tab=sekce-02-gp&menu=22900](https://geoportal.cuzk.cz/(S(1dlivrgcx03jizf3qriceqdm))/Default.aspx?mode=TextMeta&side=mapy_data50&metadataID=CZ-CUZK-DATA50-V&head_tab=sekce-02-gp&menu=22900)

Dožínky – folklórní festival [online]. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z: <https://www.chrudimskabeseda.cz/akce/dozinky-folklorni-festival-2/>

Exotika na ranči Bítovany [online]. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z: <https://exotikanaranci.cz/>

Hrad Rychmburk [online]. [cit. 2024-04-16]. Dostupné z: <https://rychmburk.cz/cs>

Chrudim (o)žije [online]. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z: <https://www.chrudimskabeseda.cz/akce/chrudim-ozije-2/>

Loutkářská Chrudim [online]. [cit. 2024-04-01]. Dostupné z: <https://www.loutkarskachrudim.cz/>

Manitou Železné hory CARDION [online]. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z: <https://www.kolopro.cz/zavody/manitou-zelezne-hory-cardion-1/propozice>

Muzeum dýmek [online]. [cit. 2024-04-16]. Dostupné z: <https://www.muzeumdymek.cz/>

Muzeum loutkářských kultur Chrudim [online]. [cit. 2024-04-16]. Dostupné z: <https://www.puppets.cz/>

Muzeum v přírodě Vysočina [online]. [cit. 2024-04-16]. Dostupné z: <https://www.nmvp.cz/vysocina>

NOROOZI, Hossein. UNWTO. Definition of Tourism and Sustainable Tourism [online]. [cit. 2024-04-09]. Dostupné z: <https://www.researchgate.net/publication/347256797> Definition of Tourism and Sustainable Tourism

Obec Kočí [online]. [cit. 2024-04-16]. Dostupné z: <https://www.obec-koci.cz/kostel/>

Památník Ležáky [online]. [cit. 2024-04-16]. Dostupné z: <https://www.lezaky-memorial.cz/>

Regionální muzeum v Chrudimi [online]. [cit. 2024-04-16]. Dostupné z: <https://www.muzeumcr.cz/cz/uvodni-strana>

Ski areál Hlinsko [online]. [cit. 2024-04-01]. Dostupné z: <https://www.skihinsko.cz/>

Stránky města Třemošnice [online]. [cit. 2024-04-16]. Dostupné z: <https://www.tremosnice.cz/zivot-ve-meste/lichnice/>

Záchranná stanice a ekocentrum Pasíčka [online]. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z: <https://www.pasicka.cz/>

Zámek Karlštejn [online]. [cit. 2024-04-16]. Dostupné z: <https://www.zamek-karlstejn.cz/>

Zámek Slatiňany [online]. [cit. 2024-04-16]. Dostupné z: <https://zamek-slatinany.cz/cs>

Seznam literatury:

FALTYSOVÁ, Helena; BÁRTA, František. Pardubicko: chráněná území ČR IV. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2002.

HALL, C. Michael a Stephen PAGE. The geography of tourism and recreation : environment, place and space. 3rd ed. London: Routledge, 2006. xxi, 427. ISBN 0415335612.

HOLEČEK, Milan; MARIOT, Peter; STŘÍDA, Miroslav. Zeměpis cestovního ruchu: učebnice pro hotelové a jiné střední školy : příručka pro průvodce cestovního ruchu. 2., upr. a rozš. vydání. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, 2005.

HRALA, Václav. Geografie cestovního ruchu. 6., aktualizované a doplněné vydání. Praha: Idea servis, 2013. 197 stran. ISBN 978-80-85970-79-1.

KOTÍKOVÁ, Halina. Nové trendy v nabídce cestovního ruchu. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4603-6.

MARIOT, Peter. Geografia cestovného ruchu. Bratislava: Veda, 1983. ISBN (Váz.):.

Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2006b. ISBN 80-210-4205-2.

ŠTĚPÁNEK, Vít; ŠÍP, Jiří a KOPAČKA, Ludvík. Geografie cestovního ruchu / Vít Štěpánek, Ludvík Kopačka, Jiří Šíp. 1993. ISBN 8024601729.

VYSTOUPIL, J., ŠAUER, M. Základy cestovního ruchu: distanční studijní opora. Brno:

VYSTOUPIL, Jiří et al. Atlas cestovního ruchu České republiky. Praha: MMR ČR, 2006.

VYSTOUPIL, Jiří; ŠAUER, Martin. Geografie cestovního ruchu České republiky. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011.

ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.

9 PŘÍLOHY

Tab. 8: Seznam všech obcí okresu Chrudim a jejich bodové hodnocení určené pro výslednou mapu předpokladů CR (obr. 4)

Název obce	Les	Vodní tok	PP, PR, NPP, NPR	CHKO	K-H památka	CELKEM
Běstvína	ANO	ANO	NE	ANO	2	5
Biskupice	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Bitovany	ANO	ANO	1	NE	1	4
Bojanov	ANO	ANO	NE	ANO	2	5
Bor u Skutče	ANO	ANO	1	NE	1	4
Bořice	NE	ANO	NE	NE	NE	2
Bousov	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Bylany	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Ctětín	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Čankovice	NE	ANO	NE	NE	NE	2
České Lhotice	ANO	ANO	1	ANO	1	4
Dědová	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	4
Dolní Bezděkov	NE	ANO	NE	NE	NE	2
Dřenice	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Dvakačovice	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Hamry	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Heřmanův Městec	ANO	ANO	1	NE	3	6
Hlinsko	ANO	ANO	1	ANO	6	9
Hluboká	ANO	ANO	2	NE	NE	4
Hodonín	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Holetín	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Honbice	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Horka	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Horní Bradlo	ANO	ANO	1	ANO	NE	4
Hošťalovice	ANO	ANO	NE	ANO	1	4
Hrochův Týnec	ANO	ANO	NE	NE	2	4
Hroubovice	ANO	ANO	1	ANO	NE	4
Chrast	ANO	ANO	2	NE	5	9
Chroustovice	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Chrudim	ANO	ANO	2	ANO	7	12
Jeníkov	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	4
Jenišovice	ANO	ANO	1	NE	1	4
Kameničky	ANO	ANO	2	ANO	1	6
Kladno	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Klešice	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Kněžice	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Kočí	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Kostelec u Heřmanova Městce	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Krásné	ANO	ANO	3	ANO	NE	6
Krouna	ANO	ANO	1	ANO	2	6
Křižanovice	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Lány	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Leštinka	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Libkov	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Liboměřice	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Licibořice	ANO	ANO	2	ANO	1	6
Lipovec	ANO	ANO	NE	ANO	1	4
Lozice	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Lukavice	ANO	ANO	1	ANO	NE	4

Luže	ANO	ANO	2	NE	5	9
Míčov-Sušice	ANO	ANO	NE	ANO	1	4
Miřetice	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Mladoňovice	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Morašice	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Mrákotín	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Nabočany	NE	ANO	NE	NE	NE	1
Načešice	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Nasavrky	ANO	ANO	3	ANO	3	9
Orel	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Ostrov	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Otradov	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Perálec	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Podhořany u Ronova	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Pokřikov	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Prachovice	ANO	ANO	NE	ANO	1	4
Proseč	ANO	ANO	NE	NE	3	5
Prosetín	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Předhradí	ANO	ANO	NE	NE	2	4
Přestavky	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Rabštejská Lhota	ANO	ANO	1	ANO	1	5
Raná	ANO	ANO	NE	ANO	3	6
Ronov nad Doubravou	ANO	ANO	NE	ANO	3	6
Rosice	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Rozhovice	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Řestoky	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Seč	ANO	ANO	2	ANO	4	9
Skuteč	ANO	ANO	1	NE	5	8
Slatiňany	ANO	ANO	1	ANO	4	8
Smrček	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Sobětuchy	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Stolany	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Střemošice	ANO	ANO	1	ANO	NE	4
Studnice	ANO	ANO	1	ANO	NE	4
Svídnice	ANO	ANO	1	ANO	2	6
Svratouch	ANO	ANO	1	ANO	2	6
Tisovec	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Trhová Kamenice	ANO	ANO	6	ANO	4	13
Trojovice	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Třemošnice	ANO	ANO	3	ANO	2	8
Třibřichy	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Tuněchody	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Úherčice	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Úhřetice	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Vápenný Podol	ANO	ANO	NE	ANO	1	4
Včelákov	ANO	ANO	NE	ANO	1	4
Vejvanovice	NE	ANO	NE	NE	1	2
Vítanov	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Vojtěchov	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Vortová	ANO	ANO	3	ANO	1	7
Vrbatův Kostelec	ANO	ANO	NE	NE	1	3
Všeradov	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Vysočina	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Vyžice	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Zaječice	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Zájezdec	ANO	ANO	NE	NE	NE	2
Zderaz	ANO	ANO	2	NE	NE	4
Žlebské Chvalovice	ANO	ANO	NE	ANO	NE	3
Žumberk	ANO	ANO	NE	NE	2	4

Zdroj: Vlastní zpracování v programu MS Excel 2021, Data50

Tab. 9: Seznam nejvýznamnějších cílů cestovního ruchu v okrese Chrudim

Název	Má vlastní web?	Má sociální sítě ?	Typ	Lokalita (obec)	Otevírací doba	Vstupné (dospělí v Kč)
Kulturně historické:						
1 Berlova Vápenka	ANO	NE	Muzeum	Třemošnice	10:00 až 17:00	80
2 Hrad Košumberk	ANO	FB	Zřícenina hradu	Luže	10:00 až 17:00	100
3 Hrad Lichnice	ANO	NE	Zřícenina hradu	Třemošnice	10:00 až 17:00	50
4 Hrad Oheb	NE	NE	Zřícenina hradu	Seč	Nemá OD	Zdarma
5 Hrad Rychmburk	ANO	FB	Hrad	Předhradí	10:00 až 17:00	160
6 Keltský skanzen	ANO	FB, IG	Skanzen	Nasavrky	10:00 až 16:00	150 (95 bez průvodce)
7 Kočí hrádek	NE	NE	Hrad (miniatura)	Slatiňany	Nemá OD	Zdarma
8 Kostel svatého Bartoloměje	NE	NE	Kostel	Kočí	Pouze při mši	Zdarma
9 Lovecký zámek Karlštejn	ANO	FB, IG	Zámek	Svratouch	10:00 až 17:00	Pouze pronájem/ubytování
10 Muzeum dýmek	ANO	NE	Muzeum	Proseč	10:00 až 16:00	80
11 Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi	ANO	FB, IG, YT	Muzeum	Chrudim	9:00 až 17:00	180
12 Národní kulturní památník Ležáky	ANO	FB	Památník	Ležáky	9:00 až 17:00	70
13 Regionální Muzeum v Chrudimi	ANO	FB, IG	Muzeum	Chrudim	9:00 až 16:30	90
14 Rozhledna Bára	ANO	FB	Rozhledna	Podhůra	10:00 až 18:00	Zdarma
15 Státní zámek Slatiňany	ANO	FB, IG	Zámek	Slatiňany	9:45 až 15:00	220
16 Veselý Kopec	ANO	FB	Muzeum v přírodě	Hlinsko	9:00 až 17:00	160
17 Zámek Hrochův Týnec	NE	NE	Zámek	Hrochův Týnec	Nemá OD	Zdarma
18 Zámek Chroustovice	ANO	NE	Zámek	Chroustovice	Dle odb. učiliště	Zdarma
Přírodní památky:						
19 Kaštanka	ANO	NE	Stromová alej	Nasavrky	Nemá OD	Zdarma
20 Pivnice	NE	NE	Pískovcový kaňon	Zderaz	Nemá OD	Zdarma
21 Sečská přehrada	NE	FB	Vodní nádrž	Seč	Nemá OD	Zdarma
22 Toulcovy Maštale	NE	FB	PR	Proseč	Nemá OD	Zdarma
23 Vodní zámek Práčov	ANO	NE	Vodní elektrárna	Práčov	Nemá OD	Zdarma
24 Žďárské vrchy	ANO	FB, IG, YT	CHKO	Okolí Hlinska	Nemá OD	Zdarma
25 Železné hory	ANO	FB, IG, YT	CHKO	Cca 2/3 rozlohy okresu	Nemá OD	Zdarma
Sociálně-zábavní						
26 Bartolomějská pouť Heřmanův Městec	NE	ANO	Zábavní slavnost	Heřmanův Městec	8:00 až 22:00**	Zdarma
27 Exotika na ranči Bítovany	ANO	FB, IG	Chov zvířat	Bítovany	10:00 až 17:00	160
28 Golf & country club	ANO	FB, IG	Golf	Svobodné Hamry	10:00 až 18:00	od 295 do 395
29 Hotel Jezerka	ANO	FB, IG	Wellness & spa	Seč	7:00 až 22:00	Dle aktivit
30 Chrudim (o)žije	NE	FB	Pouliční festival	Chrudim	9:00 až 22:00**	Zdarma
31 Chrudimské dožínky	NE	FB	Folklorní festival	Chrudim	9:00 až 22:00**	Zdarma
32 Koulíer	ANO	FB, IG	Vánoční ozdoby	Mrákotín	9:00 až 15:00	165
33 Pasička	ANO	FB, IG	Záchranná stanice	Bor u Skutče	10:00 až 17:00 víkendy	Dobrovolné/dary
34 Peklo Čertovina	ANO	FB, IG, YT	Zábavní centrum	Hlinsko	10:00 až 21:00*	480
35 Salvátorská pouť v Chrudimi	NE	FB	Zábavní slavnost	Chrudim	8:00 až 22:00**	Zdarma
36 Ski areál Hlinsko	ANO	FB, IG	Ski areál	Hlinsko	8:30 až 20:00	470 (nejčastější)
37 Ski areál Hluboká	ANO	FB, IG	Ski areál	Hluboká	14:00 až 19:00	520 (30 jízd)
38 Šilinkův důl	NE	NE	Via ferrata	Předhradí	Nemá OD	Zdarma
39 Cyklo Maštale	ANO	FB, IG	Závod	Toulcovy Maštale	Dle počtu účastníků	Startovné 650
40 Manitou Železné hory	ANO	FB, IG	Závod	Okres Chrudim	Dle počtu účastníků	Startovné 700
					* Jedná se o nejčastější otevírací dobu	
					** Jedná se o odhad, pevná OD není stanovena	

(Zdroj: Vlastní zpracování v programu MS Excel 2021)

Pozn. U kategorie „Má sociální sítě?“ FB=Facebook, IG=Instagram. YT=YouTube

Lokalizace atraktivit v okrese Chrudim použitých k hodnocení předpokladů cestovního ruchu

